

Ljubljana, Kraljeva ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Inzeratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100. Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42. Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Uredništvo: Ljubljana: Knaževa ulica 6. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Na roča se posebej in velja po pošti prejemana Din 4.—, po raznašalnih dostavljena Din 5.— mesečno. Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 66. Rokopisi se ne vračajo. — Oglasni p. tarifa.

PRI VOLITVAH BODO ŠTIRI LISTE

Razen Jevtičeve so potrjene še Mačkova, Ljotičeva in Maksimovičeva lista, socialistična in Hodžerova pa sta zavrženi

Beograd, 22. aprila. d. V smislu volilnega zakona je kasacijsko sodišče včeraj zaključilo proučevanje in overovljavanje predloženih državnih kandidatnih list za poslanske volitve 5. maja.

Kasacijskemu sodišču je bilo predloženo šest državnih kandidatnih list in sicer ministrskega predsednika Bogoljuba Jevtiča, Jugoslovske narodne stranke z nosilcem Svetislavom Hodžerom, dr. Vladimira Mačka, Zedinjenega jugoslovskega pokreta »Zbor« z nosilcem Dimitrijem Ljotičem, jugoslovskega socialistov z nosilcem dr. Zivkom Topalovičem in bivšega ministra Božidarja Maksimoviča.

Poleg državne liste predsednika vlade Bogoljuba Jevtiča, ki je bila potrjena že 18. t. m., je kasacijsko sodišče v soboto potrdilo tudi listo dr. Vladimira Mačka, včeraj pa državni listi Božidarja Maksimoviča ter Dimitrija Ljotiča. Ostali dve kandidatni listi, katerih nosilca sta bila Svetislav Hodžer in dr. Zivko Topalovič, je kasacijsko sodišče odklonilo, ker niso bili izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon o volitvi narodnih poslancev.

Kot razlog za zavrženje liste Jugoslovske narodne stranke z nosilcem Svetislavom Hodžerom navaja kasacijsko sodišče, da je na listi naznačen kot kandidat za petrovaški srez v volilnem okrožju št. 10 vrbaske banovine Stanko Budimir, trgovec iz K. Vakufa, za njegovega namestnika pa Stojan Grubiša, poljedelec iz Kapljuha, za katerega pa nista bila predložena njuna pismena pristanka ter izjave, potrjene pri pristojnem sreskem sodišču. S tem ni bil izpolnjen pogoj na podlagi odstavka 7 § 18 v zvezi z odstavkom 2 § 25 zakona o volitvi narodnih poslancev. Naslednji razlog je, da na originalni državni kandidatni listi ni bil pri kandidatu za srez pisarovinski v volilnem okrožju št. 5 savske banovine označen poklic Adolfa Kralja ter njegovega namestnika Djure Volariča. Nadalje je bil na kandidatni listi za brežiški volilni srez označen kot namestnik kandidata Franc Knez, krojaški mojster v Vidmu, in tiskanih izvodih za posamezna volišča istega sreza pa je bil naveden Alojzij Grabnar, posestnik iz Šmarja. Kot namestnik kandidata v kninsem srezu je bil označen na originalu državne kandidatne

liste Karol Klein, posestnik iz Muča, v tiskanih izvodih za posamezna volišča pa je bil naveden kot namestnik Ranko Praljak, trgovec iz Splita. V novljanskem srezu je bil za namestnika na originalni listi naveden Milan Reljić, in tiskanih izvodih za volišča pa Milan Belić. Za grečanski srez je bil za namestnika kandidata na originalni listi naveden Ivan Ljubimković, posestnik iz Grocke, v izjavi pri sodišču pa je bila navedeno v tiskanih primerih, da je iz Boleča. Razen tega so manjkale tiskane liste oziroma niso bile izpolnjene z imeni kandidatov ter namestnikov za večje število volišč v raznih srezih.

Državno kandidatno listo dr. Zivka Topaloviča, odvetnika iz Beograda, je kasacijsko sodišče zavrnilo, ker kandidati in njihovi namestniki, 48 po številu, niso overili svojih list pri pristojnih sreskih sodiščih v smislu avtentičnega tolmačenja člena 18. volilnega zakona. Bili so tudi pri neridi, da so kandidati liste iz notranjosti overavljali v Beogradu. V svojih razlogih navaja kasacijsko sodišče med drugim: V 5. oddelku zakona o volitvah narodnih poslancev so predpisani formalni pogoji za sestavljanje kandidatnih list in kaj je vse potrebno predložiti poleg kandidatne liste, da se more smatrati v redu. V § 18. je predpisana tudi dolžnost, da predlagatelj predloži pristojnemu sodišču poleg državne kandidatne liste v overovljavanje tudi pismeno izjavo nosilca, vsakega kandidata in njegovega namestnika o pristanku na kandidaturu. Po tolmačenju ministra pravde od 10. aprila t. l. je pristojno sodišče za overovljavanje podpisov na izjavah kandidatov in namestnikov samo sresko sodišče onega volilnega sreza, kjer kandidirajo, ne pa kakšno drugo sresko sodišče. Za predloženo kandidatno listo dr. Topaloviča ta zakonita zahteva ni bila izpolnjena, ker veliko število kandidatov in namestnikov ni overilo svojih podpisov pri pristojnem, temveč povsem drugem sodišču. Ker more po čl. 25. volilnega zakona kasacijsko sodišče potrditi listo šele, ko se prepriča, da odgovarja pismeni pristanki ter izjavi kandidatov in namestnikov v vsem čl. 18. kar ni bil primer, je predloženo listo moralo proglasiti kot formalno nepopolno in jo je zato odklonilo.

Ljubljane; srez konjski: Julče Hmeljak, trgovec iz Oplotnice; srez gornjevrtaški: Ivo Brinovec, trgovec iz Celja; srez ljutomerski: Franjo Škrbec, trgovec iz Ljubljane; srez Maribor — levi breg: Ivan Matičič, faktor iz Ljubljane; srez Maribor — desni breg: Ivan Matičič, faktor iz Ljubljane; srez mursko-soboški: dr. Josip Muter, zdravnik iz Ljubljane; srez prevajalski: dr. Fran Kandare, advokat iz Ljubljane; srez ptujski: Vladislav Fabjančič, občinski uradnik iz Ljubljane; srez slovenjegrajski: Franc Marčič, posestnik iz Slovenjgradca; srez šmarnski: Rudolf Simnovec, z. u. v Ljubljani; srez brežiški: Franjo Srbec, trgovec iz Ljubljane; srez laški: Vilibald Toman, trgovec iz Trbovelj; srez črnomeljski: Martin Zupančič, gozdar iz Stranske vasi; srez kamniški: Artur Sturm, kapetan v p. iz Ljubljane; srez kočevski: Fran Gornik, železniški uradnik iz Ljubljane; srez kranjski: Andrej Sifer, zadržani revizor iz Ljubljane; srez krški: Vladislav Fabjančič, novinar iz Ljubljane; srez litjski: dr. Vinko Zorc, advokat iz Beograda; srez logaški: Fran Gornik, železniški uradnik v p. iz Ljubljane; srez ljubljanska okolica: Martin Zupančič, gozdar iz Stranske vasi; srez novomeški: Artur Sturm, kapetan v p. iz Ljubljane; srez radovljjski: Vinko Čop, inženjer iz Mosta; srez metliški: Rudolf Zalokar, tovarnar na Viču; mesto Ljubljana: dr. Fran Kandare, advokat iz Ljubljane, August Kuster, tovarniški ravnatelj iz Trziča.

Na listi dr. Vl. Mačka

Na listi dr. Vladimira Mačka kandidirajo v dravski banovini:

srez celjski: Vinko Vabič, trgovec iz Zalca; srez dolnjevodavski: dr. Malo Slaviček, advokat iz Preloga; srez gornjevrtaški: Rudolf Pevec iz Ormoža; srez konjski: Ivan Vivod, posestnik iz Šoke, Pavle Horvat posestnik iz Male Nedelje, Vekoslav Stampar, ekonom iz Ljutomer; srez ljutomerski: Pavel Horvat, posestnik iz Male Nedelje, Vekoslav Stampar, ekonom iz Ljutomer; srez Maribor — desni breg: Stanislav Lubjenski, posestnik iz Jarebine; srez Maribor — levi breg: Stanislav Lubjenski, posestnik iz Jarebine, Jure Cidar, delavec iz Dobrovoce; srez mursko-soboški: Ivo Šarčenič, književnik iz Zagreba, Alojzij Pavlič, profesor iz Celja, Franc Talanji, posestnik iz Dolnje Radgone, Juraj Znidarič, posestnik iz Strahomince; srez prevajalski: Fran Bar, posestnik iz Dravograd; srez ptujski: dr. Vekoslav Kukovec, minister v pokolu, iz Maribora; srez slovenjegrajski: Albert Puncer, trafikant iz Slovenjgradca; srez šmarnski: dr. Rudolf Dobovišek, advokat iz Celja; srez črnomeljski: Peter Koren, posestnik iz Črnomelja; srez kamniški: dr. Milan Dežak, advokat iz Zagreba; srez kočevski: Slavko Govedič, posestnik iz Zagreba; srez kranjski: Anton Strgar, trgovec iz Zaprtešice; srez krški: Anton Novak, posestnik iz Njivice; srez litjski: Ivan Pregrad, zasebni uradnik iz Zagreba; srez logaški: Dragan Belak, dekorater iz Zagreba; srez ljubljanska okolica: Jože Dolenc, zasebni nameštenev iz Iga, Tomo Tošič, poštini uradnik iz Zagreba; srez novomeški: Krunoslav Batušič, zasebni uradnik iz Zagreba; srez radovljjski: Zvonimir Kovačević, kapetan v p. iz Zagreba; srez metliški: Janko Branešič, posestnik iz Dragoševca; mesto Ljubljana: dr. Juraj Veselič, advokat iz Zagreba, namestnik Matija Kovač, krojač iz Zagreba, Janez Kocmur, ravnatelj SUZORa v p. iz Ljubljane, namestnik Viktor Zajc, strojni stavec iz Ljubljane.

Ministri na shodih

Velikonočnih volilnih shodov so se udeležili tudi člani kraljevske vlade — Govorili so v Skoplju, Tuzli, Sidu, Vukovaru in na Sušaku

Beograd, 22. aprila. r. Katoliške velikonočne praznike so porabili člani kraljevske vlade in drugi kandidati na listi gospoda predsednika Jevtiča za dolgo vrsto agitacijskih in propagandnih zborov shodov in sestankov. Gg. ministri so se udeležili in so govorili na velikih shodih v Skoplju, v Tuzli, v Sidu, Vukovaru in na Sušaku.

Največji je bil volilni zbor v Skoplju, ki se je vršil v nedeljo in ki se ga je udeležilo 20 do 25.000 ljudi iz vse vardarske banovine. Glavni govornik je bil poljedelski minister dr. Dragutin Janković, ki kandidira v srezu Skoplju — okolici. V svojem govoru je obširno in ostro obračunal s tako zvano izvenparlamentarno opozicijo, ki se bo udeležila majskih volitev s skupno listo dr. Mačka.

Zbora v Tuzli, kjer kandidira minister brez portfelja dr. Avdo Hasanbegović, se je udeležilo 15.000 zborovalcev. Posebno senzacijo je vzbudilo, da so bile na shodu v velikem številu navzoče tudi muslimanske žene in dekleta, ki se dosedaj javnega, zlasti pa političnega življenja niso udeleževale. Glavna govornika na zboru sta bila minister dr. Hasanbegović ter minister za šume in rude dr. Svetislav Popović.

Prosvetni minister g. Stevan Čirić je imel velik kmečki shod v Sidu. Zbralo se je preko 4000 kmečkih poslušalcev iz šidskega in okoliških srezov. G. minister je v Sidu prenočil, danes pa je šel v Vukovar, kjer se je takisto iz vseh okoliških srezov zbralo več tisoč ljudi.

Velik shod je bil v nedeljo tudi na Sušaku, kamor so prispeli zborovalci z vseh otokov gornjega Jadrana ter iz srezov Hrvatskega Primorja. Glavni govornik na shodu je bil prometni minister g. inž. Vujić, ki si je bil pred shodom ogledal baroške pristanišče in je nato sprejemal še razne deputacije. V svojem govoru je med drugim tudi poudaril, da se vlada g. Jevtiča v polni meri zaveda, važnosti morja in pomorskega prometa ter jima boče posvetiti vso svojo pozornost. Sporočil je med drugim, da je vlada dovolila en milijon dinarjev za izpopolnitev baroške luke ter pet milijonov dinarjev za povečanje luke v Bračid. Ravno tako je v načelu že dovolila kredite za pristanišče v Martinšćici. S suškega shoda, ki se ga je udeležilo okrog 5000 ljudi, se je prometni minister odpeljal vzdolž morske obale ter se ustavil v Bakru, Kraljevici, Crikvenici, Selaču, Novem in Senju.

V spremstvu ministra pravde g. dr. Kojića in notranjega ministra g. Velimira Popovića je predsednik vlade g. Bogoljub Jevtić v nedeljo odpotoval preko Šumadije v Niš. Ustavil se je v splošno v Velikem Orašju, v Čupriji in v Paraćinu. Povsod so se zbrali prebivalci iz dotičnih okolišev v velikem številu. Na tako improviziranih shodih so jih predsednik vlade in njegova spremljevalca nagovorila s kratkimi govori, nato pa ostali z njimi dalj časa v razgovorih. V Nišu jim je prebivalstvo pridelilo velik svečan sprejem.

Nova bolgarska vlada

Vlada, ki jo je v nedeljo sestavil Andrej Tošev, objavlja nadaljevanje zunanje in notranje politike v duhu načel od 19. maja

Sofija, 22. aprila. r. Včeraj popoldne je mandat krona Andrej Tošev po sobotnih brezuspešnih poizkusih sestavil novo bolgarsko vlado. Ko se je ob 17.30 vrnil iz dvora, je izjavil novinarjem med drugim: Nj. Vel. mi je poverilo mandat, da sestavim novo vlado, zaradi gotovih težkosti pa v svoji misli nisem uspel. Zato sem se zahvalil ponovno za izkazano mi zaupanje in ga naprosil, naj me oprosti poverjene mi dolžnosti. Danes mi je Nj. Vel. kralj ponovno poveril mandat za sestavo vlade in tokrat sem uspel.

V vladi, v kateri sem predsednik, so ministri: za zunanje zadeve: dr. KJusevjanov, za vojsko: general Canev, za prosveto: general Radev, za notranje zadeve: general Raško Atanasov, za finance: dr. Marko Rjaskov, direktor Narodne banke, za pravosodje: Andjel Karadžozov, predsednik kasacijskega sodišča, za kmetijstvo: Stojko Mošanov, direktor direkcije za delo, za promet: Todor Kožuharev, direktor lista »Slovov«, za javna dela: Nikola Jotov, advokat iz Plovdiva in bivši zemljedeljski poslanec krila Dimitrijeva Gičeva.

Nova vlada, ki jo zastopam, je nadaljeval Tošev, je sklenila nadaljevati notranjo in zunanjo politiko v duhu načel od 19. maja lanskega leta. Pot, ki je bila začrtana 19. maja, bomo odločno nadaljevali. Potrebno je vedeti, da se staro ne bo nikdar vrnilo.

Kraljev manifest

Današnji uradni list je objavil manifest bolgarskemu narodu, ki ga je podpisal kralj Boris in sopoljudi vsi člani nove vlade. Manifest pravi med drugim: Bolgaril! Od koraka, ki je bil storjen v življenju vse naše države 19. maja, ne bomo odstopili. Mlada bolgarska država, zgrajena s krvjo stotisočev Bolgarov, bo preosnovana tako, da bo odgovarjala sodobnim zapletenim pogojem življenja in duhu novega časa glede na potrebe narodnega gospodarstva za ozdravljenje notranjega reda v državi s pomirjenjem. V bližnji bodočnosti bo potrebna obnova naša svoj izraz v ustavi, ki jo bo odobril narod

in v kateri bodo zajamčene naše nacionalne tradicije od časa preporoda, kakor tudi ideje od 19. maja, ki jih je sprožila moja vojska z velikim idealizmom. Moj narod, sit notranjega razkola in oviranja napredka naše države, more biti prepričan, da se v nobenem primeru ne bo dovolil povratek nazaj. Bolgaril! Bodite prepričani, da bomo s skupnimi napori dovedli našo državo v srečnejšo bodočnost, dostojno velikih žrtev in trpljenja mojega bolgarskega naroda. Zivela Bolgarska! Zivel bolgarski narod! Zivela mlada bolgarska vojska!

Varnostni ukrepi

Sofija, 22. aprila. AA. Nova vlada je izdala obširne varnostne ukrepe. Državne urade, zlasti pošte in brzojave, stražijo od delki vojske.

Georgijev in Cankov zopet prosta?

Sofija, 22. aprila. AA. Govori se, da bo-sta bivša ministra Georgijev in Cankov s svojimi prijatelji še danes izpuščena iz internacije.

General Zlatev upokojen

Sofija, 22. aprila p. Kralj Boris je danes podpisal ukaz, s katerim je upokojen general Zlatev, predsednik dosedanje vlade.

Nemški protest

Berlin, 22. aprila. d. Nemška vlada je poslala vsem vladam držav, ki so bile zastopane na seji sveta Društva narodov, ko je 17. t. m. sprejel znano resolucijo, ki se bavi s ponovno nemško obožitvijo, protestno noto, v kateri izjavlja, da nimajo pravice postavljati se za sodnike nad Nemčijo, ker predstavlja sklep sveta Društva narodov poizkus ponovne diskriminacije Nemčije, zaradi česar ga odločno zavrača. Istočasno je nemška vlada sporočila tujim vladam pridržek, da podobno označi svoje stališče glede na sklep sveta Društva narodov.

Smrtne obsodbe oficirjev v Grčiji

Atene, 22. aprila. p. Ob 5. popoldne je vojno sodišče proglasilo razsodbo, s katero je obsodilo na smrt bivšega generalisima grške vojske Papunasa in generala Kimisisa. Oba sta vložila prošnjo za pomilostenje.

Solon, 22. aprila p. Vojno sodišče je obsodilo na smrt 8 oficirjev, ki so sodelovali pri zadnji revoluciji.

Odkrivanje zaslužnega umetnika

Beograd, 22. aprila. p. Premeščen je k ž. IV. stopnje je odkrivan Milan Skrbinešek, član in režiser Narodnega gledališča v Ljubljani.

Iz prometne službe

Beograd, 22. aprila. p. Premeščen je k železniški kurilnici Ljubljana I. inž. Stanislav Rožič, doslej višji tajnik strojnega oddelka delavnice v Sarajevu.

Tudi za 1. 1935 je vsak »Jutro« naročnik zavarovan za primer smrtne nezgode pri »Jugoslaviji« zavarovalni družbi v Ljubljani. Pogoji: točno plačevanje naročinskih

Kandidature v dravski banovini

Na listi B. Maksimoviča

Na listi Božidarja Maksimoviča kandidirajo v dravski banovini: srez celjski: Mihajlo Stefanović, advokat iz Beograda; srez dolnjevodavski: Božidar Petrović, ekonom iz Beograda; srez gornjevrtaški: Djordje K. Vesković, čevljar iz Beograda; srez konjski: dr. Branko Kijurina, advokat iz Stare Pazove; srez ljutomerski: Jovan Petrović, upokojenec iz Beograda; srez Maribor — levi breg: dr. Črnobarč, odvetnik iz Zemuna, in Niko Dedidol, notar iz Perleza; srez Maribor — desni breg: Mihajlo Bratavrečević, novinar iz Pančeva; srez mursko-soboški: Jovan Petrović, upokojenec iz Beograda; srez dravogradski: dr. Stevan Črnobarč, advokat iz Zemuna; srez ptujski: Lazar Petrović, trgovec iz Beograda; srez slovenjegrajski: Milorad Marković, ekonom iz Zemuna; srez šmarnski: dr. Branko Kijurina, advokat iz Stare Pazove; srez brežiški: Dragoljub Gajić, krojaški mojster iz Beograda; srez laški: Mihajlo Stefanović, advokat iz Beograda; srez črnomeljski: David Alkalaj, advokat iz Beograda; srez kamniški: Radivoje Todorović, trgovec iz

Beograda; srez kočevski: Samuilo Damejo, advokat iz Beograda; srez kranjski: Radovan Blagojević, trgovec iz Beograda; srez krški: Dragoljub Stablović, advokat iz Beograda; srez litjski: Radivoje Todorović, trgovec iz Beograda; srez logaški: Dušan Jović, absolviran pravnik iz Beograda; srez ljubljanska okolica: Todor Perić, trgovec iz Beograda; Dimitrije Birtašević, trgovec iz Beograda; Alojzij Novak, uradnik iz Ljubljane; Mirko Nardin, trgovec iz Ljubljane; srez novomeški: inž. Dušan Elezović iz Beograda; srez radovljjski: Dragoljub Stablović, advokat iz Beograda; srez metliški: David Alkalaj, advokat iz Beograda; srez mesto Ljubljana: Miljutin Petrović, bivši predsednik beograjske občine, Milivoje Marjanović, trgovec iz Beograda, Mirko Nardin, trgovec iz Ljubljane, Alojzij Novak, uradnik iz Ljubljane.

Na listi D. Ljotića

Kandidati na listi Dimitrija Ljotiča so v dravski banovini: srez celjski: Andrej Sifer, zadržani revizor iz Ljubljani; srez dolnjevodavski: Ferdo Šaner, trgovec iz

Francoski obisk na Jadranu

Prisrčen sprejem članov francoske pomorske lige v naših jadranskih lukah — Manifestacija francosko-jugoslovskega prijateljstva

Dubrovnik, 22. aprila. d. Včeraj so prispeli v Dubrovnik člani francoske pomorske lige s parnikom »Marchal Lyautey«. Ze na parniku so jih pozdravili zastopniki oblasti, mestne občine, francoski podkonzul in vodstvo Jadranske straže. Ko je parnik prispel v luko in so gostje zstopili, jih je velika množica navdušeno pozdravljala ter obslula s cvetjem. Pred mestno hišo jih je pozdravil predsednik občine, odgovoril pa mu je predsednik francoske pomorske lige Desain. Gostje so se nato ogledali mesto. Po ogledu so jih v mestni hiši pogostil. Ob tej priliki je predsednik francoske pomorske lige Desain imel govor, v katerem je pozdravil Jugoslavijo ter Jadransko stražo. Pri prisrčni manifestaciji jugoslovskega francoskega prijateljstva v mestni hiši je godba odsvirala francosko in jugoslovske himno. Danes so odpotovali francoski gostje v Split.

S francoske ladje sta se izkrcala najprej dva mornarja s palmo in jugoslovske trobojnice, ki so jo pozneje položili na spominsko ploščo Splitčanom, padlim v svetovni vojni za Jugoslavijo. Nato je v imenu 200 članov Jadranske straže pozdravil francoske goste ravnatelj Putnika, zatem pa župan Kargotič, ki sta poveljevala bratstvo obeh narodov.

Po sprejemu se je formirala velika povorka na obrežju in krenila na Narodni trg, ki je bil nabit občinstva. Vsa okna na trg so bila črna ljudi, ki so navdušeno pozdravljali Francoze. Ko so se ovacije nekoliko polegle so položili zastopniki lige palmo na ploščo pred staro posebevalnico, predsednik lige na to je toplimi besedami izkazal čast jugoslovskega vojskomo, ki so se z rama ob rami borili a Francozi za svobodo naroda in skupnih idealov. Železničarska godba je zasvirala jugoslovske himno.

V imenu Jadranske straže se je zahvalil njen generalni tajnik, nato pa je godba zasvirala francosko himno. Svečanost se je končala s pesmijo, ki jo je zapel naraščai Jadranske straže. V mestnem gledališču je bila neto ligo na čast pripravljena zakuska. Udeležili so se je ban zastopniki oblasti Jadranske straže in drugi odličniki.

Ko so si gostje ogledali Split je ligo pripravila ob 13. svečano kosilo na ladji. Popoldne so si gostje ogledali okolico, zlasti Trogir in Solin zvečer pa je pripravila Jadranske straže slavnostno večerjo v hotelu »Continental«, ki je trajala do polnoči. Nato so se gostje prirečno pozdravljali in poslovili in se vrnili na ladjo, da se vrnejo v Francijo.

Ogromen naval turistov na Jadran

Beograd, 22. aprila. AA. Na katoliško veliko soboto je dala železniška uprava v promet iz Zagreba na Jadran 3 kompozicije izletniških vlakov. Zaradi navala izletnikov so odpeljali namestu napovedanih dveh vlakov (1 v Split in 1 na Sušak) trije in sicer 1 v Split, 2 pa na Sušak. Vsi trije vlaki so bili nabit polni izletnikov. Zanimivo je, da je mnogo potnikov zasedlo II. razred, tako je bilo v enem vlaku za Sušak 10 vagonov II. razreda. Železniška uprava namerava tudi za pravoslavno veliko noč uvesti izletniške vlake.

Potresna katastrofa na Japonskem

Tokio, 22. aprila d. Včeraj zjutraj je nastal na Japonskem katastrofalni potres, čigar posledice ni bilo doslej mogoče ugotoviti v celoti. Najhujši je bil na Formozi. Mesta Tešu, Senšiku, Šokjung in Tenan so popolnoma uničena. V mnogih drugih mestih so nastali ogromni požari, ki še niso pogaseni. Kakor vse kaže, je desorganizacija javne službe po potresu zelo otežkočila gašenje požarov. Manjkajo podrobne vesti iz mest Kozan in Bjoricu, s katerima so prekinjene vse brzojavne, telefonske in železniške zveze. Po prvih podatkih, ki jih je sporočila policija s Formoze, je izgubilo življenje 742 ljudi, dočim je ranjenih 2.979. Porušenih je 2.395 hiš, poškodovanih pa 2.348. To pa so samo začasne številke,

ki neprestano naraščajo. Prvi potres je zabeležil observatorij v Tešu ob 6. uri 2 minuti, drugega pa ob 6.22 po lokalnem času. Samo v pokrajini Sanguku je potres zahteval 45 smrtnih žrtev in je bilo 85 ljudi ranjenih. Tamkaj je porušeni 980 hiš. Po potresu je nastal ogromen požar.

Tokio, 22. aprila AA. Po dosedanjih podatkih je velikonočni potres na otoku Formozi zahteval 2750 človeških žrtev. Ranjenih oseb je 13.000, med njimi 5300 hudob. Potres je porušil 4.145 hiš.

Potres je na Formozi razdeljal pokrajino, ki obsega 5.000 kvadratnih kilometrov. Kraji, kjer pridelujejo petrolej, so ostali nepoškodovani. Lepo vreme pospešuje reševalna dela.

Nova žrtev planin

Na veliko noč se je v Kamniških planinah ponesrečil ljubljanski akademik Mirko Gombač — Reševalci so ga reševali v temni in deževni noči, sami v smrtni nevarnosti — Ponesrečenec je večeraj popoldne umrl v ljubljanski bolnišnici

Kamnik, 22. aprila
Naše planine so spet zahtevale žrtev. Včeraj jutraj se je napotil 22letni akademik g. Mirko Gombač iz Ljubljane s svojim prijateljem iz Kamniške Bistrice preko Kokrškega sedla proti Grintovcu. Med potjo sta se na premislila in sta izpremenila smer. Krenila sta čez Mala vrata v smeri proti Skuti. Pot po Kokrškem sedlu proti Velikim podom je bila na novo zasnežena, v senčnih strahih pa poldenela, da sta si morala sprosti delati stopinje. Prišli so s svojim spremljevalcem na Mala vrata, kjer se pot prečka s potjo na Mlinarsko sedlo, mu je zdrsnilo, da se je prevrnil čez pečino kakih 20 m na mehko snežišče, od koder je zdrsl po snegu in po poldenelnem žlebu proti dolini Jurjevcu, kjer je obležal.

Njegov spremljevalec videč, da mu sam ne more pomagati, se je brez oklevanja vrnil v Kamniško Bistrico, kjer je alarmiral prvo reševalno ekspedicijo. Brata Erjavška, ki sta zlasti ob praznikih vedno pripravljena za pomoč ponesrečenemu, sta takoj odšla na pot. Istočasno je bila obveščena o nesreči tudi reševalna postaja v Kamniku, ki je organizirala drugo ekspedicijo, sestojajočo iz šestih mož: Ulčarija Franca, Sajca Janeza, Breskvarja Jožeta, Punčoha Makska in bratov Balantičev iz Strani. Ta je eno uro za prvo ekspedicijo krenila v planine z nalogo, da počaka na prvi polici prvo ekspedicijo.

Izletniki so v Kamniški Bistrici lahko ves čas opazovali ponesrečenca, ki je od časa do časa dajal znake življenja. Okrog 17. se je ponesrečenec nenadno dvignil in se opotekajoč premaknil do prve pečine, kjer se je zgrudil in spet obležal. Kmalu so razburjeni opazovalci zagledali ekspedicijo bratov Erjavškov, ki sta v rekordnem času z veliko požitvalnostjo in naporom prispela iznad police, kjer je ležal ponesrečenec. Z vriskanjem sta dajala ponesrečenca pogum, da ne bi obupal. Okrog 17.50 sta pogumna reševalca prispela na mesto. Ranjenega Gombača, ki je dobil hude poškodbe po glavi, sta z silo obvezala in mu dala okrepčila.

Medtem je nastala noč. Začelo je deževati in med burjo in viharjem snežiti. Brata Erjavška, ki sta v zadnjih letih vodila vse reševalne ekspedicije, ne pomnita, da bi v lepih planinah doživela tako strašne ure. Z velikim naporom sta spravila ponesrečenca čez prvi ledeni žleb pri Jurjevcu med Malo polico in Malim žlebom, kjer je bilo treba večkrat počakati zaradi vdiračnega snega in se zavarovati proti nadaljočemu kamenju in plazovom. Tu je nastala največja nevarnost za vse tri, da ne

zdrknejo preko stene proti Žagani peči. Rešila jih je medtem druga ekspedicija, ki je prispela ob pravem času in jih našla. Začela se je borba na življenje in smrt. S ponesrečencom so morali v noči čez strme prepade. Skoro bi se zgodila še druga nesreča. Pri spuščanju z ene police na drugo se je ponesrečenec zapletel med skalovje, odpel se mu je pas in obvisel je samo na vrvi, ki mu je zdrknila pod pazduho. Z nadčloveškim naporom se je Erjavšk posrečilo, da je sam viseč na vrvi v zadnjem trenutku spet privezal ponesrečenca toliko, da so ga lahko spustili do druge police.

Slednjic so reševalci s popolnoma izbranim Gombačem prispeli na glavni plaz pod Kalško goro, kjer so čisto izgubili orientacijo. Tema je bila kakor v rogu, a svetilke niso gorele zaradi silne burje in dežja, pomešanega s snegom. Mraz je segal do kosti in ubogi reševalci so tu v besnečem viharju, spremljanem od grmenja plazov izgubili vsako nado na rešitev.

Edini Erjavšek, oskrbnik koč na Kokrškem sedlu, je ostal miren. Njemu kot dobremu poznavalcu vseh sten in prepadov se je po dolgem iskanju naposled vendarle posrečilo najti pot, tako da so reševalci do smrti izmučeni prispeli okrog 24. ure v Kamniško Bistrico, odkoder so ranjenega Gombača odpravili v bolnišnico v Ljubljani.

Ob tej priliki je pohvaliti skrajno požitvalnost in vztrajnost bratov Erjavškov in tudi drugih reševalcev. Zahvaliti se je dalje g. Koželju, ki je v tako kratkem času organiziral drugo reševalno ekspedicijo iz Kamnika, in pa g. Kramarju, ki je dal na razpolago svoj avto.

Ljubljana, 22. aprila.

Davi okrog 2. zjutraj je reševalni avtomobil iz Kamnika pripeljal smrtonosno ranjenega Mirka Gombača v ljubljansko bolnišnico. Zdravniki so se zelo zavzeli za nesrečnega mladeniča, a so kmalu spoznali, da so njegove ure štele. Ponesrečenca ni pomagala niti najbolj brižna nega. Vso noč in vse popoldne je ležal v globoki nezavesti, iz katere se ni več prebudil. Ob 15. ga je smrt rešila trpljenja.

Pokojnik g. Mirko Gombač je bil sin policijskega stražnika g. Ivana Gombača, očeta štiri otrok, stanujočega v Rožni dolini. Za očeta, ki je sam nekoliko bolehen, je tragična sinova smrt strašen udarec, saj je bil pokojni Mirko kot izredno marljiv akademik velika njegova nada. Udarec je toliko hujši, ker je Gombačeva rodbina šele nedavno, decembra lani, izgubila dobro mater, ki jo je bila zadela kap.

je ta razstava vredna najširše pozornosti našega občinstva in samo obžalujemo, da ni prirejena v dvorani, ki bi bila primernjša za razstave. Omeniti je treba še to, da je slikar nastavlil sorazmerno prav nizke cene; tako bo marsikateremu manj ovirami prijatelju našega Jadrana omogočen nakup umetniških slik, ki so najlepši spomin na nepozabne dneve ob morju. Razstava ostane odprta do konca aprila.

S kolesom se je zaletela v avto

Na velikonočno nedeljo dopoldne se je pred gostilno pri Angeli na Ježici pripetila nesreča, ki bi skoro zahtevala človeško žrtev. Tik za avtobusom, ki vozi v Ljubljano, je vozil osebni avtomobil, ko se je pripeljala nasproti na moškem kolesu služkinja Antonija Osilnikova. V redu je pasirala avtobus, potem pa je zavila, ozirajoč se za avtobusom, v loku na levo stran ceste in se z vso silo zaletela v zadnji del osebnega avtomobila, tako da je zletela v loku daleč proč na cesto. Kolo se je pri karambolu do cela zdrobilo. Ponesrečenko je lastnik avtomobila takoj prepeljal v bolnišnico, kjer pa so ugotovili, da poškodbe niso zelo nevarne. Seveda pa bi dogodke lahko imel zelo tragičen zaključek. Veem kolešarjem naj bi bila nesreča svarilo, naj se drže strogo na desni strani ceste in naj pri parsirenju avtomobila vedno pazijo, če ne vozi za njim kak drug avtomobil.

Konj ga je brcnil pod voz

Precej poškodovanega so prepeljali ljubljanski reševalci v bolnišnico 65letnega ključavničarskega mojstra Lotriča Valentina, ki ima delavnico na Tržaški cesti. Lotriča je v soboto dopoldne brcnil na Kongresnem trgu konj od voza z radensko vodo tako nesrečno, da je padel pod voz, ki je šel čezenj. Poškodovanec je ranjen na glavi in ima tudi notranje poškodbe.

FILM ZKD

V ELITNEM KINU MATICI
Samo še danes ob 1/3. popoldne
VESELI OTROŠKI RINGARAJA
Vstopnina Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50

Otrok je padel v škof kropa

Huda nesreča se je pripetila v soboto v Mekinjah pri Kamniku. Pri Jerasovih so bili pripravili v kuhinjski škof kropa, okoli katerega se je tudi smukal 3letni Filip Jeras. V trenutku, ko ni nihče pazil na otroka, je ta padel v krop. Nesrečnega dečka so strahovito opencnega po vsem telesu prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno in je malo upanja, da bo fantek okreval.

Razne druge nezgode

Med prazniki je bilo po naših hribih vse živo. Nešteto izletnikov jo je ubralo v zeleneco naravo, a tudi nešteto smučarjev je pohitelo v visoke gore, ki so pokrite s pravkar zapadlim snegom. Žal so planine zahtevale tudi dve žrtvi. Na drugem mestu poročamo o hudi nezgodi akademika Gombača, ki se je bil ponesrečil v Kamniških planinah, a na Ratitovcu se je ponesrečil 22letni Anton Klančar iz Ljubljane. Pri smučanju je tako nesrečno padel, da si izlomil levo nogo pod koleno. Prepeljali so ga v bolnišnico.

V bolnišnico je moral tudi sprevoznik cestne železnice Avgust C., ki ga je nekdo brez povoda udaril po glavi in mu poškodoval desno oko. Žrtev sličnega napada je postal učenc Franc O., ki ga je na Vodnikovici cesti neki piianec udaril po glavi in ga laže ranil.

Mestna uboga Ana Siligova je v soboto zjutraj vozila voziček po Šolskem drevo-redu. Zdejaci pa ji je voziček zdrknil v Ljubljano in jo potegnil s seboj. Staro ženico so rešili iz vode in jo z reševalnim avtomobilom prepeljali v bolnišnico.

Jugoslovenski omladini!

V dneh od 11. do 13. maja bo v Ljubljani kongres nacionalne akademске omladine iz vse države. Ob tej priliki je bil od pridediteljev izdan naslednji proglas, ki je plakativan po vseh večjih krajih v državi: Čuvajte Jugoslavijo!

Poslednjo zapoved svojega Prvega Vojde je prejela jugoslovenska omladina v svojem najtežjem trenutku kot najmočnejšo moralno silo: ona je trdno odločena, da z vsemi svojimi močmi brani in izpolnjuje oporoko, ki jo je njej in vsemu narodu zapustil Veliki kralj. Združena dne 17. decembra 1934 ob Njegovem grobu na Oplenju, je jugoslovenska nacionalna akademška omladina sprejela zgodovinsko »oplenjsko resolucijo«, s katero je dala izraziti svoji odločni volji, slediti mu tudi po njegovi smrti, kakor mu je zvesto in vdano sledila v življenju.

Na sestankih, ki so se vršili v januarju in februarju 1935 v Zagrebu, so zastopniki nacionalne omladine vseh naših univerz sklenili v smislu oplenske resolucije takoj započeti s stvarnim delom. Odločili so se, da osnujejo Savez jugoslovenskih nacionalnih akademskih organizacij, ki naj poveže vse mlade sile naše domovine v urejenem in složenem ustvarjalnem delu. Glavni cilj na ta način združenih moči bo: jačati duhovne osnove, na katerih je Veliki kralj Uedinitelj zgradil našo narodno in državno edinstvo.

Da bi praznik sloze in edinstva nacionalne omladine našel viden obraz, se bo vršila ustanovna skupščina bodočega Saveza v okviru kongresa jugoslovenskih visokolcev. Zato je bilo sklenjeno, da se bo vršil od 11. do 13. maja tega leta

Kongres jug. nacionalnih akademikov v Ljubljani

Kongres v Ljubljani mora značiti pralom v zgodovini jugoslovenske omladine. On mora biti začetek nove dobe. Svesta si, da leži na njej velika odgovornost pred zgodovino, prisega jugoslovenska omladina, da sprejema v važi dobi nase nesebično in navdušeno borbo za dobro vsesa jugoslovenskega naroda, tako kakor je to po-

Moški!

Za zdravljenje seksualne slabosti (impotence) najnovejši izum — kombinirane pilule »VI-HA-GE«

Za zdravljenje seksualne slabosti (impotence), motenj v funkciji spolnih organov, pri popuščanju moči ter v primerih seksualne nerazumevanja in nesigurnosti vzemite najnovejši izum, kombinirane pilule »VI-HA-GE« za moške (rjave). Dobivate se v vseh lekarnah. Glavni depot M. Bogdanovića laboratorij »Viscite«, Zagreb. Po pošti razpoložljiva diskretno:

Apoteka »Jelačić banu« Mr. M. Gavrančić, Zagreb, Jelačićev trg 12-Jo. Cene: poskusna (30 zavojčkov) Din 84.—, originalen paket z žepnim etuiem n navodilom Din 217.—. Zahtevajte z naročilom obnem zanimivo in poučno brezplačno knjižico: »Zdravljenje spolnih motenj pri moških in ženskah« Reg. ministrstvo soc. politike in nar. zdravja S. br. 24.601 — 28. novembra 1934

kazal s svojim življenjem in svojo smrtjo Viteški kralj Aleksander I. Uedinitelj. Kongres v Ljubljani mora biti močan izraz te zaobljube, borbe in tega stremjenja.

Brez velikih besed, jasno in odločno, tiho, toda z zaupanjem vase stopa jugoslovenski omladinec na delo za svetlo bodočnost jugoslovenskega naroda. Pri tem ga vodi prisega: »Čuvajmo Jugoslavijo!«
Prišel je trenutek, ki zahteva, da dokaže mo svojo vero, odločnost in moč. Mi smo

pozvani, da ponese mo oporoko svojega mrtvega Vodje k zmagi, mi in oni, ki so za nami.

Omladina!

Naj nas kralj Peter II. najde na mestih! Pripravljamo se na čas, ko bo on prijel svoje roke krmilo naše Jugoslavije!

Slava Viteškemu kralju Uedinitelju!
Zivel kralj Peter II.!
Zivela Jugoslavija!

Ljubljano regulirajo

400 let

Ljubljana, 23. aprila.
Pred dnevi smo zabeležili, da se bodo p. 1. maju pričela regulacijska dela na zadnjem odcepu Ljubljane od Novega trga do Malega grabna. Z dovršitvijo tega dela bo regulacija Ljubljane v mestu v glavnem končana — v načrtu je potem med večjimi deli samo še zgraditev zatvornice s hidrocentralo pri cukrarni — in tako smemo menda upati, da bo struga po tolikih križih in težavah vsaj do konca leta 1936. urejena. Takrat bo Ljubljana lahko triumfirala, da je rešila nalogo, ki je bila zastavljena mestu približno tkao dolgo, kakor je stara Emona, in da je s tem dovršila priprave za gospodarsko sanacijo Barja.

Kar pomni človeški spomin, je bilo Barje zaradi slabega odтока Ljubljane izpostavljeno vsako leto dolgotrajnim povodnjim. Že Valvazor navaja, da so bile povodnji v letih 1190, 1537 in 1589 naravnost katastrofalne. Struga Ljubljane tvori v mestu nekak visok greben, ki zadržuje odtok visokih voda, mlini in razne mestne utrdbe, ki so bile svoj čas zgrajene ob strugi, pa so poplave še večale, tako da je bilo Barje tri četrta leta skoro stalno pod vodo. Zato je že bivša avstrijska vlada sredi 16. stoletja začela misliti na resno akcijo za izsuševanje. Takrat (1554) sta bila poklicana v Ljubljano dva italijanska inženjerja, Miklavž Vendacolo iz Mantve in Stefan de Grandi iz Bologne, ki sta prva navetavala predor med Gradom in Golovcem, sedanji Gruberjev prekop.

A zadeva je po tistem za dobrih 200 let zaspala, čeprav so se od raznih strani stajljali vedno novi predloži. Neka železniška družba se je celo ponudila, da izvede načrt za osušitev Barja t.ez vsakega plačila, samo pod pogojem, da se ji dovoli eksploatacija na ta način osušenega ozemlja za dobo desetih let. Medtem ko so tekla teoretična posvetovanja, pa so povodnji naraščale leto za letom, da so bile pritožbe Barjanov na dnevnem redu. Ne le prebivalci Barja, temveč tudi kmetje iz višje ležečih dolin okrog Cerknikega jezera, Unca in Pivke so bili trdno prepričani, da so vseh povodnji na njihovih poljih kriva samo zavlačenje regulacijskih del. Kmetje iz Cerknikega kota so nekot celo z raznim orodjem obožovali prikorakali v Ljubljano in razbili jez in mlin škofijskega posestva.

Leta 1762 je takratni upravitelj tobačne režije Zorn pl. Mildenheim zaprosil, da sme na lastne stroške posušiti del Barja. Zgradil je tako imenovani Curmavec, s čimer je bilo osušenih okrog 700.000 kvadrat. klafter barjanskega sveta. Ta uspeh je vzdrnil poklicane oblasti k živahnejšemu zanimanju za stvar in z dvornim dekretom z dne 9. maja 1770 je bila za vodstvo načrtov in del imenovana posebna strokovna komisija s patronom Gabrielom Gruberjem, profesorjem mehanike Ljubljane kot tehničnim šefom. Gruber si je delo zamislil tako, da naj se struga Ljubljane poglubi, med Golovcem in Gradom pa naj se izkoplje kanal. Dve leti nato so pričeli z izkopom, a nadzorna instanca na Dunaju je prvotni Gruberjev proračun znižala na 63.500 gld., da je mimo stroškov za postavitev Karlovskega mostu in zatvornice ostalo za izkop kanala komaj 13.000 gld. Pri takih razmerah Gruber seveda ni mogel računati na uspeh.

Pojavile pa so še nove težave, ki so delo nepričakovano podražile. Teren ob sedanji Karlovaški cesti je bil po večini iz ilovnatih plasti in šote. Pri kopanju se je začela spodaj ležeča šota dvigati in naraščati, da so imeli akordni delavci vsak dan novega posla. Tako so stroški naraščali iz dneva v dan in so dosegli po komaj eni tretjini izkopa že 139.372 gld. Ko sta izbruhnila še dva požara zapored, ki sta uničila precejšen del mesta, se je vsa nejevolja javnosti in visokih instanc naperila proti Gruberju.

Najhitrejši plavač sveta pride v Evropo

Pred dobrim letom je Američan Peter Fick (najbrž nemškega porekla) v Newhavenu izboljšal Weissmüllerjev svetovni rekord v prostem plavanju na 100 m od 57.4 na 56.8. Tisti, ki so dvomili o verodostojnosti tega rezultata, so morali letos opustiti zadnje dvome, kajti Fick je pred kratkim v istem plavalšču plaval na enaki progi še 7/10 sekunde bolje. S posredovanjem mednarodne plavalne zveze se je posrečilo tega fenomenalnega plavača pridobiti za daljšo turnejo po Evropi, med katero bo po dvakrat startal na Madžarskem, v Nemčiji in Franciji. Fick bo gostoval najprej v Budimpešti na tromatchu z madžarskim prvakom Csikom in Nemcem iFischerjem. Nato bo šel v Nemčijo, kjer bo startal v Berlinu in Bremenju, slednjič na še v Parizu, kjer mu bodo postavili nasproti Csika, Tarisa in Cartonnetta. Turnea bo v juniju.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Danes ob 4., 7.15 in 9.15 uri lepa in vesela ljubavna komedija v velfilmu

LJUBEZEN CIGANA

R. A. Roberts, Adela Sandrock, Georg Alexander

Ljubljanska velika noč

Ljubljana, 22. aprila
Po tihem in malo oblačnem velikem petku, ko sta se slovensko ljudstvo po deželi prav tako kakor ljubljanski občan poglabljala v misterij Kristusove smrti, je prišla krasna solnčna velika sobota. Slovenskega človeka takile dnevi, kakor so velikonočni, čudno zamaknejo v neki prividni svet, ki mu da za nekaj trenutkov pozabiti vse težave. Človek zbere vse nade na en sam kup in se izroči svetu kakor otrok, smehljajoč se in ves dober. Hodi za procesijami, obiskuje božje grobove, zavije v krčmo in pri kozarčku vina se mu razveže jezik in govori, kakor da je rojen gospodarski politik, pa saj tudi ve nekaj, pozna vse rane, ki skele nas in ta naš čas.

Tako je stopil v veliko soboto, v dan verskega zmagovalstva, v dan Kristovega vstajenja, se globoko pravilčno razpoloženo zagledal v pomlad in srce mu je zavriskalo, da je bil kup njegovih nad kmalu le: Kristus je vstall.

Sredi popoldneva, v katerem je Ljubljana bila kakor pozlačena, so po mestu vzvalovile množice, in prej tih, praznična podoba ulic je bila zdaj na mah polna vzkipevaločega življenja. Glasovi so rasli, zvoki godb in mehko se razlegajočega petja zborov so osvojili ozračje, se zmagovalno prelivali drug v drugega in oznaajljivi: Kristus je vstall!

Zapadna stran neba se je odevala v krasno večerno zarjo, ki je z rastočim mrakom vse hitreje ugašala in je mesto zajel večer. V oknih so zagorele sveče. Tradicionalna križanska procesija je privabila sk -o pol Ljubljane, ki je uživala pogled na nočno procesijo ob umetnem ognju dolž Zoisovega grabna. Zvonovi pa so peli veselo pesem vstajenja.

Kdo ni z veseljem pričakoval po tako solnčni veliki soboti še lepše velike nedelje. Toda veliko nedeljo zmerom le pričakujemo in smo v tem pričakovanju skoro zmerom bolj ali manj prevarani — kakor da za nas res prave, resnične nedelje ne more biti. Morda je pa to pričakovanje beljšje. V upih človek največ dela, gradi — ali pride ali ne pride veliki dan. Sicer smo pa na ta dan, ki je bil siv, nič lep na zunaj, praznovali spomin na trahotno ure v letu 1895. Po mestu so se vile dolge potresne procesije. Bilo je, kakor da roma narod po trnjevi poti svojega življenja, dela in borbe in moli, da mu Večni da solnca in mu prizaneso s šibami.

A čeprav se glede vremena najbolj bojimo praznika po nedelji, je bil letošnji veliki ponedeljek enak veliki soboti: poln solnca, ki je mlado in staro izvabilo v božjo naravo, kjer se je naužilo pomladnega zraka in velikonočnih dobrot, s katerimi se je bil vsak dobro založil, da so bili oprtniki izletnikov videti kakor velike gnjati. Če je pa kdo vse te dobrote mogel zaliti še z rujnim vincom, je bila mera dobrot skoroda polna in vse tegobe prijetno pregnane ob spremljavi razigranih pojocih src.

Otvoritev razstave Ipolita Majkowskega

Na veliko soboto kmalu po enajstih je bila v beli dvorani Uniona otvorenja razstava slik prof. Ipolita Majkowskega iz Sinja. Zbrane prijatelje umetnosti je nagovoril univ. prof. Evgenij Spektor'skij, ki je med drugim dejal:

»Današnja razstava še enkrat izpričuje kongenualno simpatijo med severnimi in južnimi Slovani. V ruskem pesništvu in v ruskem slikarstvu zavzema namreč pomembno mesto vprav južno »sinje morje«. Zadržuje, da navedem ime slavnega ruskega marinarista Ajvazovskega. No čuda, da je postal morje za Ruse, ki jih je usoda privedla v Jugoslavijo, posebno mikavno. Sinji Jadrani je navdušil zlasti dvojico ruskih umetnikov - slikarjev: Jansena in Majkowskega. Oba skušata reproducirati vse odtene tega kapricioznega, izpremenljivega, mladane živnega bitja, ki ga imenujemo morje. Razstavljene slike nam kažejo i svetli i mračni, i mirni i razburkani Jadrani. S tem morjem je za vsakega izmed nas zvezano nešteto zgodovinskih in umetnostnih emocij. Upam, da vzbudi pričujoča razstava tudi pri Vas posebno zanimanje.«

Po tem nagovoru so si navzočini z velikim zanimanjem ogledali razstavljene slike. O slikarju je »Jutro« že poročalo prejšnji teden. Vsi, ki so si ogledali razstavo jadranskih motivov Ipolita Majkowskega, bvalijo znanje, s katerim podaja svoje poetično doživljanje našega morja ter kaže Jadrani in njegovo obrežje v vsej barvni slikovitosti in zasanjani lepoti. Zaradi tega

SPOMENIKI

lepi, moderni po nizki cenji pri tvrdki
Franjo KUNOVAR
Sv. Križ — Ljubljana
Zahtevajte album.
Telef. 27-87

Umrla je po dolgi in mučni bolezn naša predobra mamica, tašča, babica, sestra in svakinja, gospa

PAVLA MAJCEN roj. VABIČ

VDOVA PO ŠOLSLEM UPRAVITELJU V POKOJU

Zemeljski ostanki preblage pokojnice se bodo blagoslovili dne 23. aprila ob 11. uri pred mrtvašnico križiškega reda v Ormožu, nato pa se prepeljejo na pokopališče v Radvanje pri Mariboru, kjer se bodo ob 17. uri položili k večnemu počitku.

Ormož-Ljubljana-Maribor-Praga-Zg. Sv. Kungota, dne 21. aprila 1935.

Zalujoče rodbine:

DR. HROVAT, BREGANT, PAPT, DR. MAJCEN, INZ. NOVAK in VABIČ.

Smrtna nesreča

Reševanje psa pred vlakom je plačala z življenjem

Goričane, 22. aprila. V tvornici tanina v Goričanih je bila kot delavka zaposlena 28letna Ivanka Stalčeva, doma iz Gornje Senice. V nedeljo je ostala dekletko doma in za varstvo hiše so ji domači pustili pelega volčjaka. Proti večeru je šla Stalčeva z volčjakom na zprehod. Bilo je okrog 19.30, ko je prišla do železniškega prelaza pri kilometru 88. Zapornice so bile spuščene, ker je pravkar prihajal brzi vlak München - Jesenice - Beograd. Ko je volčjak zagledal vlak, se je zdajci iztrgal dokletu iz rok in besno lajejoč planil proti lokomotivi. V strahu, da ne bi

prisel pod stroj, je Stalčeva skočila za psom in ga potegnila s proge. Ta smelost jo je pa veljala življenje. Namestu psa je lokomotiva udarila njo s takšno silo, da je odletela več metrov daleč in obležala z razbito glavo ob progi. Zlomilo ji je tudi levo nogo.

Nesrečo so opazili ljudje s ceste. Pobrli so nezavestno dekletko in jo prenesli v bližnjo hišo. Na pomoč so poklicali reševalce iz Ljubljane. Še preden je prišel reševalni avtomobil v Goričane, je nesrečna Stalčeva že izdihnila.

Prazniki v Mariboru

Maribor, 22. aprila. Velikonočno praznično razpoloženje je povzdigovalo krasno pomladno vreme, ki je nudilo možnost živahne razgibanosti v prosti naravi. Zato je bilo oba praznika polno Mariborčanov v okolici.

Razstava slik

se je otvorila na velikonočno nedeljo v veliki dvorani Kazine. Razstavlja znani splitski slikar profesor Stjepan Baković, ki je izredno močan v primorski in zagorski pokrajini, pa tudi v tipiki in folklori. Razstavljenih slik, ki pričajo o izbrušeni tehniki in impulzivni tvornosti razstavljalčevi, je okoli 90. Razstava bo zbudila brezdvomno obilo pozornosti pri mariborskih ljubiteljskih slikarske umetnosti. Razstavo je otvoril s primernim nagovorom predsednik tukajšnjega Umetniškega kluba dr. Ivo Šurik.

Velikonočni dar kraljice matere siromašni rodbini

Velikonočno veselje se je vselilo v siromašno rodbino Kavčičevih v barakah v Danjkovi ulici. Oče brezposeln, štirje ubogi otroci. Za Veliko noč sta prispela dva velika zaboja, napolnjena z raznovrstnimi živili. Tereziji Kavčičevi kot dar Nj. Vel. kraljice matere. Kavčičeva rodbina, ki je bila ob tem izrazu ljubeznive in dobrotne pozornosti veselo presenečena, je prejela v spomin tudi sliko kraljice matere z Nj. Vel. kraljem Petrom II. in kraljevičema Tomislavom in Andrejem.

Krst v gledališču

Na velikonočno nedeljo zvečer je bila v gledališču krstna predstava Rasbergerjeve izvirne operete »Prebrisani amori«. Opereta je naletela pri občinstvu na živahen odmev in je moral avtor ponovno pred zastor. Občinstvo mu je živahno aplaudiralo. Avtor je prejel več vencev in šopkov.

Mrtvaški zvon

je tudi zadonel za Veliko noč. V Ormožu je umrla vdova po upokojenem šolskem upravitelju ga. Pavla Majcnova, rojena Vabičeva. Njeni zemski ostanki se jutri v ponedeljek prepeljejo na radvanjsko pokopališče, kjer bo pogreb ob 17. Blagi rajniki, ki je bila vzor žene in matere, svetli večna luč, žalujočim iskreno sožalje!

Celje v praznikih

Celje, 22. aprila.

Vreme, procesije in prireditve

Na veliko soboto, nedeljo in ponedeljek je bilo v Celju nekoliko vetrovno, a sicer lepo, toplo, solnčno vreme, ki je omogočilo prebivalstvu nešteto izletov v bližnjo in daljno okolico. Ob veliki udeležbi prebivalstva so bile velikonočne procesije na veliko soboto ob 16. pri kapucinah, ob 17. pri Marijini, ob 18. pri župni cerkvi, v nedeljo ob 5. zjutraj pa na hrubo sv. Jožefa. V nedeljo in ponedeljek ni bilo prireditev, razen nogometnih tekem za grebške Jugoslavije s SK Celjem in SK Atletiko. Mnogo smučarjev in smučark je odšlo na Korosico in Okrešelj, kjer je bila alpska tekma v smuku.

Spet vlom

Serijski vlomov v Celju in okolici se kar ne more zaključiti. V noči na veliki petek je neznan storilec razbil šipo na oknu strojne lesne industrije »Jugoles« v Klavniški ulici, odrinil zapah in zlezal v notranjost. Iz strojne je odnesel sedem decela novih, modernih rezil za cirkularno v vrednosti 5777 Din. Rezila imajo značko tvrdke »Martin Millers Sohn A. G. Wien«. Štiri rezila imajo po 50 cm, tri pa po 60 cm premera. Rezila te vrste in znamke niso v Jugoslaviji še nikjer v uporabi.

Novi grobovi

Na velikonočno nedeljo zjutraj je zadela 53letnega slikarskega mojstra g. Bogomira Schlosserja v Celju, Dečkov trg 2, kap. Prepeljal so ga v bolnišnico, kjer je davi izdihnil. Truplo so prepeljali na dom, odkoder bo v sredo ob 17. pogreb na mestno pokopališče. Pokojnik si je jeseni pri znani avtomobilski katastrofi v Medlogu pri Celju, pri kateri se je smrtno ponesrečil višji poštni kontrolor in znani gasilski organizator g. Jernej Vengust, zlomil roko. Bil je odličan član celjske gasilske čete, pri kateri je z veliko vnemo opravljal funkcijo četarja.

Na veliko soboto je umrl v Celju (Glavni trg 16) 52letni delavec Maks Grle. V bolnici za duševne bolezni v Novem Celju je umrl na veliki petek 47letni zasebni Rudolf Mikl iz Sm'klavža pri Ormožu. V celjski bolnišnici je umrla v soboto 47letna služkinja Marija Zgankova iz Zavrha pri Veliki Pirešici.

Mnogo nesrečnih

ki so zaradi smrtne nezgode izgubili svojega hranitelja, je bilo osrečenih z »Jutrovo« zavarovalnico, ki jim je bila plačana od »Jugoslavije« zav. družbe v Ljubljani, v vsakem primeru, ko je bila naročnica na »Jutro« točno plačana.

Vsak »Jutro« naročnik je zavarovan za slučaj smrtne nezgode za Din 10.000.—.

V splošni bolnišnici je preminila v starosti 53 let viničarka Antonija Kolenčeva. Zalujajoč toplo sožitje!

Vlomilska in žeparska sodrga

tudi za praznike ni mirovala. Neizsledeni svedrovi so vdrli v stanovanje soproge upokojenega profesorja Hilde Kovarčeve v Gregorčičevi ulici 22 ter odnesli razne zlatnine, prstane in uhane v skupni vrednosti 18.000 Din. Daktiloskop Grobin je izvršil posnetje prstnih odtiskov. Kaže, da je moral izvršiti vlom nekdo, ki je bil o domačih razmerah precej dobro poučen.

Tudi pri posestniku Ernestu Holcercu v Klopčih pri Slovenski Bistrici so bili vlomilci in so odnesli razne reči in nekaj gotovine. Orožniki so aretirali nekoga Ignaca J., ki se je klatil tam okoli.

Na veliko soboto se je priplazil neopazno k posestnici Ivanki Jakličevi iz Studencev, ki je molila pri božjem grobu, nevaren žepar in ji vzel iz ročne torbice 300 Din. Drznega žeparja niso mogli izslediti.

Žrtve možnarjev in pištole

V splošno bolnišnico so pripeljali 33letnega posestnika Jurija Lešnika iz hočkega Pohorja, ki se je na Veliko noč obstrlel pri streljanju z možnarjem. Levico ima vso razmesarjeno.

Pri velikonočnem streljanju se je ponesrečil tudi 20letni delavec Martin Svenšek iz Zgornjega Radvanja. Z obstrlelno levico so ga odpravili v splošno bolnišnico. Po nesrečnem naključju se je obstrlel s samokresom v levo roko 17letni kmečki delavec Karel Kolar iz Ščavnice. Zdravi se v bolnišnici.

Pestro galerijo mode

je nudil današnji prvi letošnji promenačni koncert v mestnem parku. Svirala je vojaška godba, na promenadi je bilo obilo mladega mariborskega sveta, ki je kazal novosti letošnje pomladne in poletne mode.

Požarna nevarnost

je nastala v soboto zvečer v Fochovi ulici, kjer so otroci zažigali dračje za bivšo dragonsko jahalnico. Ogenj je prešel na ograjo in je bila nevarnost večjega požara. Na pomoč so prihiteli vojniki in pogasili ogenj.

Napad in nesreča

V neki gostilni v Grizah pri Zalcu sta se na veliko soboto stopla 24letni rudar Alojzij Miklavc iz Liboj in delavec Matija Potočnik. V pretepu je Potočnik z nožem zabodel Miklavca v levo roko. Istega dne je padel Jože Kuzma, krojač pri tvrdki R. Stermecki v Celju, na cesti pri Teharju s kolesa in se občutno poškodoval po glavi. Oba poškodovanca se zdravita v celjski bolnišnici.

Josip Žumer †

Celje, 22. aprila. V noči na velikonočno nedeljo je umrl v Celju (Glavni trg 14) v starosti 56 let zadod od kapi znani hotelir in posestnik g. Josip Žumer. Na veliko soboto zvečer se je vrnil iz Ljubljane in je legel melo po polnoči k počitku. V nedeljo ob pol 9. dopoldne so ga šli klicati zaradi neke poslovne zadeve. Ker se ni javil, so s silo odprli njegovo sobo in z grozo opazili, da je bil že mrtov.

Pokojnik je živel do konca vojne pri Sv. Trojici poleg Rogaske Slatine, kjer je imel gostilno in lepo posestvo. Po vojni se je preselil z rodbino v Celje in kupil tedanji hotel »Zvezdo« na Glavnem trgu. Pozneje je kupil tudi posestvo »Milidvor« na Lavi. Bil je odbornik Združenja gostilničarjev v Celju in več let tudi član celjskega občinskega sveta. Z veliko vnemo in ljubeznijo se je posvetil svojemu gospodarstvu ter dosegel a svojo marljivostjo in agilnostjo zelo lepe uspehe.

Zapuščena soproga go. Frančiška, hčerko Marijo in sinova Albina in Makska. Pogreb bo v torek ob 16. izpred hiše žakosti na Glavnem trgu na mestno pokopališče. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin, hudo prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Lepa glasbena prireditev v Kranju

Kranj, 22. aprila. Glasbena šola v Kranju je priredila minilo soboto v gimnazijski letovadnici koncert, na katerem je nastopil z nekaterimi godbeniki sokolskega orkestra pomnoženi šolski orkester s Haydnovo »Malo simfonijo« v treh stavkih. Dalje so nastopili gojenec Kumer na gosli, ga. Fakinova na klavirju, g. inž. Skopal na violini, g. inž. Gregorinčič na violi, ravnatelj g. Fakin na violončelu in g. Mavrič na klarinetu. Odevež bi bilo naglašati, da so bile vse točke izbranega in pestrega sporeda brezizno naščitane in prav lepo podane. Sokolski godbeni orkester napreduje, saj ga vodi ravnatelj g. Fakin z mirno in večjo roko. Vsekakor se odlikuje da bo mogoče zadalni kormak. Vrednost izpopolnitvi tudi s pihali. Zesar glasbena šola ne sme pušiti z vidika. Gojenec Kumer tehnično zelo napreduje: zlasti čisto izražanje mu štejemo v

dobro. Beethovnov klavirski kvartet št. 1., ki ga menda prav redko slišamo, je kaj lepo zvenel izvajajoči (ga. Fakinova in gg. inž. Skopal, inž. Gregorinčič in Fakin) so ga pravilno interpretirali. G. Mavrič pa je v Fibichovi »Selanki« pokazal, da svoj instrument v vseh legah popolnoma obvlada.

Prireditelj je zaslužila vso pozornost in pohvalo. Zeleni bi, da bi tukajšnja glasbena šola ta koncert ponovila v vseh mestih in trgih naše Gorenjske. Ravnatelj glasbene šole g. Fakin, na čigar ramah je sodeloval vse leto, naše polno priznanje. Slični koncerti pa naj bi bili v bodoče bolj obiskani!

Pogreb Avgusta Kelnariča

Maribor, 22. aprila.

V petek ob 23.30 so na Pobrežju delavci potegnili truplo nesrečnega Avgusta Kelnariča iz vodnjaka. Kopalni so po načrtu, ki ga je predlagal inž. Lavrenčič iz Ljubljane, in posrečilo se jim je, da so nesrečno žrtev že v petih urah izrgali iz objema zemlje. Pokojnikovo truplo so prepeljali na Magdalensko pokopališče, kjer je bil na veliko soboto pogreb. Ob grobu žrtve dela je izpregovoril prelepe poslovilne besede šolski upravitelj g. Klemenčič.

Oba praznika je bilo ob njegovem grobu, ki je tik ob pokopališki kapelici, polno ljudi, ki so prinašali pomladno cvetje in ga polagali na gomilo ter prižigali sveče. Še med prazniki je bil Maribor pod vtiskom te tragedije, ki bi se bila lahko preprečila, če bi se reševanje vršilo zadosti večje.

FILM

Ita Rina spet v filmu

Glavna igralka iz »Erotikonas«, ki je doživela take uspehe, naša Ita Rina se je spet vrnila v Prago. Z L. H. Struno bo igrala glavno vlogo v vellefilmu »In življenje teče dalje«, ki so ga začeli delati v Barandovskih atelijih. Večina filma se odigrava v Jugoslaviji, delati ga bodo pa v štirih jezikih.

„Bolero“

Še ta teden bomo gledali v Elitnem kinu Matici zanimiv film iz življenja plesalka-umetnika. Glavni vlogi v njem igra George Raft in Carola Lombardova. Film se godi v Parizu, tik pred vojno in ob njenem začetku. Prav posrečeno riše atmosfero tistih usodnih dni, ko se je vsa Evropa pognala v ples krvi. Ze zaradi tega je film vreden, da si ga vsakdo ogleda, zlasti pa zato, ker je vpletena vanj čudovito lepa ljubzenska zgodba, ki pa vendar ne deluje osladno.

Za vsakogar bo res lepo presenečenje. Igra se v nemškem jeziku.

„Izsiljevalke“

Te dni pride v Ljubljano razkošna in duhovito revijska komedija »Izsiljevalke« (Gold Diggers). Film nam slika življenje plesalk v vsej njegovi lepoti in tragiki. Izdelan je z vsem razkošjem, ki ga Amerika premore in tudi igralci so same prvovrstne moči.

Objave

Danes ob 17. bo predaval v Jakopičevem paviljonu g. Vladimir Kapus o snovi »Kralj Aleksander kot lovec« in v sredo ob isti uri na istem mestu o snovi »Kralj Aleksander v prirodi«.

Na kraljev grob iz Ljubljane v Beograd-Oplenac s posebnim brzim vlakom 11. do 14. maja in nazaj za 185 Din; do posebnega vlaka polovična vozina, 13. maja ves dan ogledovanje Beograda. Prijave do 25. t. m. plačila do 3. maja sprejema in brezplačna pojasnila daje: Dobrodolna pisarna, Ljubljana, šentpeterska vojašnica (Vrazov trg 4).

Napredovanje pri pošti. V višjo stopnjo so napredovali: višji svetnik Pavlič Nikola in inspektorja Pučelj Vojteh in Stamer Milan, vsi pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani. Nadalje so napredovali za inspektorje v V. skupini: Tomazič Miroslav, Lenasi Hugo in Pevec Janko pri pošti Ljubljana I in upravnik Slavec Ivan v Kranju, Avser Karl na Jesenicah (Gorenjsko) in Kumer Matko v Mariboru. Državnim upokojencem, članom ljubljanskega društva, v vednost. Občni zbor Društva državnih upokojencev v Ljubljani, določeno za petek 26. t. m., je preložen. Dan občnega zbora bo pravočasno objavljen.

Natečaj za izdelavo načrtov za Proforski dom v Beogradu se podaljša do vštetelega 30. aprila.

Predavanje Narodne knjižnice in čitalnice v Zagrebu, Kraljice Marije ulica 3. V sredo 24. t. m. ob 20 in pol se bo predaval higienijski film o tuberkulozi »Dva brata« s predavanjem g. dr. Fedorja Mikiča. Vstop prost.

Eno srce — ena radenska! Tovarna Jos. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Zdravko Ocvirk:

Otrok

»Ali me boš vedno rad imel?«
»Vedno. Ljubim tvojo bližino, tvoj korak in vse, kar je s teboj.«
»Bojim se, da me boš nekoč pozabil.«
»Skoro bo večer. Solnce že umira. Kaj še čakava? Daj mi roko!«
»Šla sta po polju proti domu. Oba sta molčala. Ko sta že bila blizu doma, je Minka vprašala:
»Ti, kaj pa je to — vedno?«
»Vedno te bom ljubil pomeni, da te ne bom pozabil nikoli.« »Vedno« je doba mojega življenja.

»In zdaj vaju zavežem za vse življenje.«
Zunaj je solnce in lep dan, tu je tišina in Bog.

Za roke sta se držala, ko sta odhajala od oltarja. Bila sta kakor otroka, ki se bojata drug za drugega. Minka je lahko rdel. Ponosna na svojega Ivana je šla mimo ljudi. Zanj se je odprl nov svet.
»Kaj ne, kako lepo je življenje v dveh!«
Ivan je hodil v službo in Minka ga je vedno težko pričakala. Potem se mu je

Kdor dan za dnevno uporablja Adol, obdrži čistost duha iz ust, če tudi kadil!

velika steklenica Din. 65.—
srednja : : 35.—
mala : : 22.—

K napadu v Slomškovi ulici

Aretacija osumljenca, ki pa brzkone ni krivec — Severjeva še ni mogla dati podatkov

Ljubljana, 22. aprila.

Zagonečni napad na šiviljo Tončko Severjevo v Slomškovi ulici je še zmerom nepojasnjen. Policija je že v petek napravila temeljito racijo po mestu in okolici. Policijski organi so bili budni tudi v soboto in tudi med prazniki. Preiskava je težavna, ker

Šivilja Tončka Severjeva

ni nihče videl napadalca. Na drugi strani otežuje preiskavo dejstvo, da je Severjeva, ki bi edina lahko dala konkretne podatke, še vedno nezavesna. Sicer se nesrečna žrtev zdaj pa zdaj zave, toda se spet onesvesti. Čeprav so njene poškodbe zelo hude, meni-

jo zdravniki, da utegne okrevati, saj je okrevala nekoliko starejša Kalanova, ki je bila pri roparskem napadu huje poškodovana.

Policija je zaslišala več strank iz soseske Severjeve. Dve ženski sta povedali, da je okrog hiše večkrat lazil visok moški kostanjevih las, ki je prihajal zlasti ob petkih beračih. Na podlagi podanega opisa je policija domnela, da bo ta najbrž brezposeln 48letni delavec Anton S., doma iz Hrušice. Ker ga v Ljubljani ni bilo, so ga v soboto zjutraj poiskali na njegovem domu v Hrušiči orožniki in ga privedli v Ljubljano.

S. je pri zaslišanju odločno zanikal, da bi bil v petek v Slomškovi ulici. Povedal je, da je bil v Šiški, odkoder je krenil v Prešernovo ulico, kjer je nekaj časa sedel v dalmatinskem vinotoku, nato se je pa vrnil domov. Policija je zaslišala lastnika vinotoka in tudi točaja, ki pravi, da S. ni bil tam. Prav za prav S. tudi ni mogel podati alibija za čas med 9. in 11. uro. Seveda s tem še ni rečeno, da je on storilec. Pri njem niso našli ničesar, kar bi ga obremenjevalo, ne denarja, ne kakih krvavih madežev. Zdaj ga še vedno zaslišujejo.

Kakor kažejo razni znaki, napad v Slomškovi ulici ni bil izrazito roparskega značaja. Bolj verjetno je, da je Severjeva, prišedša s trga, zalotila doma nepričakovane ga gosta in ga prijel. Ta pa je v naglici pograbil bližu stoječi likalnik in jo udaril po glavi. Kolikor je mogla ugotoviti policija, ni bilo iz sobe nič odneseno.

Nušičev »Narodni poslanec« v ptujskem gledališču

Dramski odsek ptujskega Sokola je 16. t. m. spravlil na deske našega lepega, a od Muz preveč zapuščenega gledališča Nušičevega »Narodnega poslanca«. Bil je to za nas dogodek, saj je Nušičev »Narodni poslanec«, dasi star že skoro štirideset let, še danes živ in aktualen. Ker je pri nas tako zvanega kulturnega življenja tako malo, se je gledališče napolnilo z občinstvom, ki je prišlo po dolgem času v gledališče tudi zato, da sliši slovensko besedo, saj sicer kraljujejo v našem hramu igralske umetnosti nemški in ameriški zvočni filmi. V tem oziru izpolnjuje dramski odsek občutno vrzel.

KAVA HAG

zajamčeno neškodljiva.

Bila je to njegova tretja predstava v tekoči sezoni. Kot prvo nam je v režiji agilnega meščanskošolskega učitelja Hasla prikazal Pecijske Petroviča »Duše«, ki so izpričale predvsem močno voljo in veselje članov Sokolov do dela. Dasi v umetniškem oziru niso čisto zadovoljive. Vsekakor pa je Vuga podal starega hlapca z velikim razumevanjem in živjetjem. Treba bi bilo poglobljenega študija in močnejše, prepričevalne igre. Več uspeha so dosegli z Lipahovim »Glavnim dobitkom«, kjer so Štruc, Hasl, Špat, Poličeva in Černivčeva ustvarili tipe, ki jih bo težko pozabiti.

Z »Narodnim poslancom«, ki je obenem proslava petdesetletnice Nušičevega književnega udejstvovanja, pa se je režiserju Haslu posrečilo postaviti na oder ne samo nekaj dobrih tipov, marveč tudi nekaj pristnega življenja z vsemi komičnimi in tragikomičnimi stranmi. Res, nekatero sceno so bile odigrane, kakor bi jih gledali okoli sebe prav v sedanjem času. K temu so poleg režiserja pripomogli predvsem Špat, Sancin, Drogenik, Letič, Krašnerjeva, Poličeva, Črnivčeva in Drobinova.

S to predstavo je sokolski dramski odsek zaključil letošnjo sezono, prihodno jesen pa namerava pričeto delo nadaljevati, uprizoriti hoče vrsto lažjih in težjih iger in tako dvigniti v mrtvilo tonečo kulturno življenje našega mesta.

Nič manj ne bom potem pozabljal nate. Hvaležnost bo utrdila najino ljubezen.«
Solnce je zahajalo kakor tisti dan pred poroko. In ko sta se vračala domov, je rekla:
»Ti, zdaj pa vem, kaj je to: — vedno.«

»Le kaj ti je danes Minka? Tako bolna si videti.«
Minka molči.
»Morda si vročična? Lezi rajši! Bojim se zate.«
Minka molči.

»Veš, bil sem pri prijatelju. Tako lepo me je prosil, naj ostanem pri njem. Toliko važnih stvari mi je imel povedati. Pravi, da sem edini človek na svetu, ki mu lahko zaupa. In on ima veliko tega, kar ga teži. Tako sem torej ostal vso noč. Saj nisi huda, kaj ne?«
»Če bi poznala mojega prijatelja in če bi vedela, v kakšno veliko pomoč sem mu, bi mi gotovo odpustila. Ti nisi ena tistih, ki tega ne razumejo. Zato, Minka, si še huda name?«
»Nisem, Ivan.«
»Kako si dobral, je hitel zatrjevati.«
»Vedel sem, da mi boš odpustila. Saj ne moreš drugače.«
Drugo obletnico zakona sta praznovala. Gostilna: »Življenje je kakor vi-

vrгла krog vratu in spet je bilo kakor prvi dan: smeh in poljubi.
»Vidiš, to je — vedno« ji je ob koncu dejal.

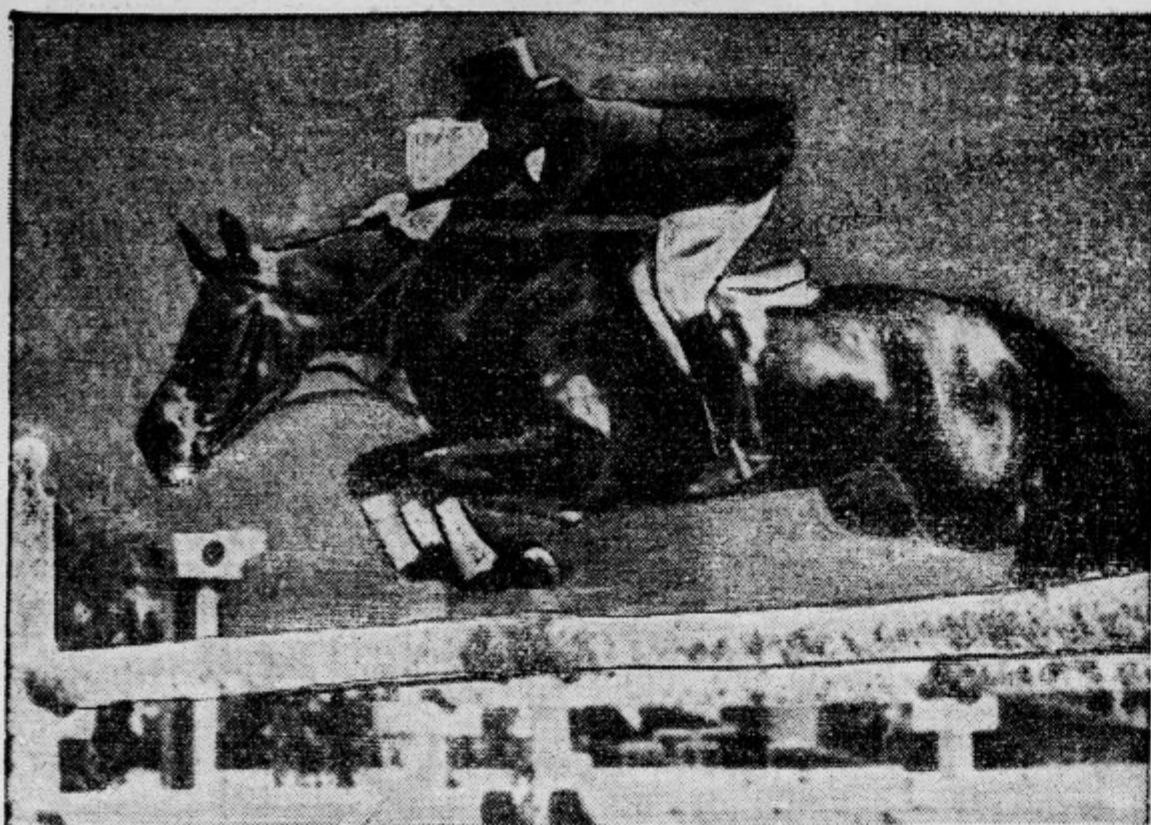
»Kaj pa je danes s teboj, Minka? Si bolna? Tako blede je tvoje lice.«
»Res mi ni nekaj dobro. Pa to bo prešlo. Le to mi povej, Ivan, zakaj si prišel sinoči tako pozno domov?«
»Z znancom sem bil v družbi. Je moj najboljši prijatelj. Ze nekaj let se nisva videla.«
»Le kako, da mi nisi že prej ničesar o njem povedal. Saj veš, da jaz ničesar ne skrivam pred teboj. Nu, saj ni nič hudega. Le vprašala sem.«

V restavraciji pri »Zaljubljenem srcu« sta obhajala obletnico zakona. Ona je napijala njemu in on njej. Potem sta se smejala in poljubljala.

»Minka, tako rad bi imel otroka. Prav tako bi ga ljubil kakor tebe.«
»Tudi jaz bi ga rada. Fantička.«
Ivan je molčal. Vse tisto lepo občutje, ki je s teboj, če imaš otroka, je stalo pred njim. Da, on je vedel, kako lepo je biti oče.
»Minka, kaj ne, da mi ga boš dala?«

Dogodki po širnem svetu

Prekrasen skok

Na pariškem jahalnem turnirju se je posrečil edini ženski tekmovalki na prireditvi ge. Hassenbachovi krasen skok, ki so ga ovekovčili s filmskim posnetkom

Zanimivosti iz Strese

Posebni dopisnik znanega češkega lista »Lidové Noviny« je priložil zanimiv članek o doživljanjih, ki so jih imeli italijanski prilik nevarnih inozemski gostje o priliki konference v Stresi. Poročevalec popisuje natančnost italijan. carinikov, ki so češkim novinarjem zaplenili celo rezervne čevlje in izražajo prepričanje, da se iz te zaplembe najbrž ne bo izcimil mednarodni spor med Prago in Rimom. Drugi carinik je zopet osumil poročevalčeve fotografske potrebščine in šel v svoji vestnosti tako daleč, da je po svoji služb. vestnosti pokusil fiksno sol. Ker pa se poprej ni navedel plošč, ni moglo priti do znane kemično-svetlobne izpremembe in carinikova srajca je ohranila svojo črno naravno barvo. Hujših nesreč za enkrat ni bilo in novinarji so jo odnesli poceni, ako se primerjajo njihove težkoče z usodo, ki so je bili deležni državniki.

Francoski državnik Laval ima navado, da se rad spreha, preden se za mizo k dolgotrajnim posvetovanjem. Tudi v Stresi je to poizkusil, pa se mu ni obneslo posebno. Komaj je namreč stopil na ulico, se je najbrž spremenil v čebelno matico, kajti okoli njega se je zbral cel roj, najmanj par sto ljudi, ki so ga spremljali korak za korakom. Če se je ustavil eo se ustavili vsi, če je krenil dalje, se je premaknil ves roj. Nesrečni Laval je bil med to detektivsko družino rdeč od jeze, obupano se je oziral na nezajeljeno spremstvo, nato pa ušel v hotel ter ga zapuščal samo, kadar je moral na pogajanja.

Sir John Simon se je s težko muko rešil navala italijanskih fotografov, ki bi mu ili skoro izbili oko. Macdonalda je izpred spomenika padlih v Pallanzii odne-

la povodenj filmskih operaterjev in šele uro na to so ga našli vsega zbeganega ter ga odpeljali na varno. Flandin je ostal nepoškodovan samo zato, ker se je po svoji orjaški rasti mogočno vzdigoval izmed množice in ga zato ni mogla odnesti kam v stran.

V silovite kleče pa so prišli inozemski novinarji, ko se je bilo treba odpeljati s parnikom v Pallanzo. Obenem z njimi se je vkrcał na parnik skoro bataljon drugih civilnih oseb, ki so mahoma zasedli vse prostore. Tretjina teh čuvarjev javne varnosti je takoj zaspala, ostali pa so napeto poslušali razgovore novinarjev in si marsikaj zapisali v svoje beležnice. Položaj je postal za novinarje naravnost grozen. Gospod Sauerwein od »Paris Solra« je nepremično sedel v svojem kotu, dasi je sicer pogumen ko lev. Gospa Tabouis od »L' Oeuvre« je blela ko zid ponudila svoj sedež enemu izmed spremljevalcev, ki je galantno sprejel njeno ponudbo. Pertinaxu je drhtel monokel in mož je očividno mukoma premišljal, kaj nevshečnega je napisal dan prej na naslov Italije v svojem »Echo de Paris«. Dopisnik »Lidovih Novyn« takisto ni imel v tem pogledu čiste vesti in je premišljal, kje bi se dalo skočiti k telefonu in prekloniti nekoliko oddaljenih neprevidnosti.

Na temelju naštetih prijetnosti, pravi dopisnik, se da zaključiti, da je v Italiji zelo, zelo lepo in vsakomur mora imponirati čvrsta in brezhilna organizacija. Najbolje so se nevedno počutili nemški tovariši, ki so navajeni takega reda, saj se v Nemčiji vedno sučejo med celo vojsko detektivov. Gosti iz drugih držav tega izkustva nimajo, zato jim je bilo sem in tja nekoliko nerodno.

Strašna vožnja

Francoski prekomornik »Mexique« ki se je te dni vrnil iz Amerike v francosko ladjedelnico St. Nazaire, je imel na tej vožnji nekaj nenavadnih dogodkov. Najprej je izvršil neki potnik samomor, in sicer kmalu potem, ko se je ladjad oddaljila od newyorskoga pristanišča. Nekaj dni pozneje je znoel član ladjiske posadke. Morali so mu obleči prisilni jopič. Za zaključek pa so odkrili na ladjd štiri vtihoapljene potnike, in sicer visokoolce s Kube. Pobeignili so z doma in s zadnjem trenutku vkrcali na ladjd. Vsi štirje so sinovi dobro situiranih staršev, ki živijo sedaj na Španskem. Sodilo jih bo francosko sodišče, kazen pa bodo odsedeli v španskih ječah.

Nesreča pri avtomobilski dirki

Pri avtomobilski dirki na 1000 milj razdalje v Italiji se je te dni preuknil voz tipa Maserati. Dirkalni avto se je v diru obregnil ob neko drugo vozilo, mu izbil kolo, zlomil telegrafski drog ter se obrnil po vsej poti navzdol, kjer je povozil do smrti dve deklici, tretjo pa hudo ranil. Nato se je prevrnil in popolnoma razbil. Vozač dirkalnega avtomobila in njegov spremljevalec, poslanec Scarfiotti, sta bila poškodovana. Potegnili so ju vsa razpraskana izpod razvalin razbitnega vozila.

no. Do tega časa je bila Minka že dvajsetkrat bolna in vedno mu je odpustila, ker je bil on vedno pri prijatelju in ker je ona tako dobra. Zato ju ni danes nič motilo, da si ne bi napijala. Tudi smejala sta se in poljubljala.

»Minka, tako rad bi imel otroka. Fantička še prva posebno. Zdaj bi imel že leto. Kakor angelček bi bil, ko si ti tako lepa. Shodil bi tudi že in me klical: ata. Jaz bi ga pa klical: Ivanček! Kaj ne, kako lepo ime je to!«

Minka ni rekla besede. Njeno srce je tako žalostno. Saj si vendar sama tako nedopovedljivo želi otroka. Koprni po njem.

Ko je solnce zahajalo, je Minka še vedno objemala Ivana. Tako ji je bilo, ko da drži v svojem objemu vse svet in da ga bo zgubila, če bo le za hip popustila. Zato ni hotela prekiniti molka, ki je vladal med njima. V tem molku je bila nekakšna sreča. Spomnila se je besedice »vedno« in najrajši bi jokala.

Minka je ležala že dva dni. Le kod hodi Ivan? Tako dolgo se ni še nikoli zamudil.

V jutru tretjega dne je prišel in ji padel k nogam:

»Minka, odpusti! Pri prijatelju sem

Naočniki Waleskega princa

Med neko ceremonijo, ki se je vršila pred kratkim, je princ Waleski javno nosil naočnike. Angleški tisk, ki je o tem poročal, pravi, da rabi tudi princove oče, kralj Jurij, naočnike že precej let. Do tega kralja so bili naočniki na dvoru strogo zabranjeni in šel l. 1841. se je moral celo neki župan v Bedfordu, ki ni mogel čitati brez naočnikov, odpovedati čitanju neke spomenice kraljici Viktoriji.

Potemkinov življenjepis

Z naslovom »Od Pavilhe do prvega državljana« je izdal Robert Michel v Berlinu knjigo, ki opisuje življenje ljubimca Katarine Velike. Michel se naslanja na obstoječe vire, posebno na dnevnik ruske carice, da naslika moža, ki je iz preprostega vojaka postal ruski knez, vojskovodja in politik.

Potres v Perziji

Prebivalci Sahija in Sarija v provinci Mazanderan v Perziji je te dni zbudil iz spanja močan potres. Bili so trije sunki, ki so ljudi tako plašili, da so mnogi zbežali iz toplih postelj na prosto, kjer so prebili vsi noč. Potres je napravil ponekod znatno škodo. Več rahlih sunkov so čutili tudi v Teheranu.

bil. Ves čas sem mislil nate. Verjemi! Bal sem se, kaj je stebod, da se ti ni morda kaj pripetilo. Vendar nisem mogel priti. Niti za hip nisem utegnil. Verjameš? Toliko važnega sva imela. Vem kaj boš rekla, da si ti zame edina in najvažnejša stvar na svetu. Najprvo si ti, potem je morda šele kdo drugi. Ali glej, tu je nekdo, ki sem mu jaz tudi vse na svetu. Brez mene je tako sam in reven. Ko čutim njegovo vdanost do mene, se me polasča nekakšna usmiljenost in spoštovanje in ta me priklepa nanj. Zdaj sva oba prepričana, če bi stopila k tebi, če bi padla k tvojim nogam in — ah, kaj govornim! Popolnoma nekaj drugega se mi je zapletlo. Oprostii«

Za hip je umolknil. Minka ga je začudeno gledala. Kaj je z njim? Tako ves iz sebe je. Nemiren in čudno spremenjen. Božala ga je in ni vedela kako iz zadrege.

»Minka«, je čez nadaljeval, »zakaj samo molčiš? Reci, da me razumeš, in zakleni vrata. Dobro jih zakleni, da ne zbežim na cesto. Ne pusti, da te še naprej mučim. Saj ne veš, kaj še nameravam, kako hudooben sem. Ne veš, da sem zdaj ubežal samo za hip. K tebi sem skočil le posledat. Tako me je skrbelo, kaj je s teboj. In tebi ni dobro. Bleda

Peščeni viharji v Ameriki

Iz Kansasa v Ameriki poročajo, da so se v srednjem zapadu Zedinjenih držav zopet ponovili peščeni viharji, ki so napravili ogromno škodo v državah Kansas, Colorado, Wyoming ter v zapadni Oklahomi. Texasu ter New Mexico. Viharji so divjali čez Jowo in Arkansas do Ohia in Tennesseeja. Škoda, ki jo zaradi tega trpi poljedelstvo, je ogromna. Samo na pšenici cenijo škodo na 30 milijonov dolarjev. Na tisoče farmerjev je zaradi nevdržnosti v sedanjem položaju ostavilo kmetije ter se odpeljalo proti vzhodu z namenom, da rešijo vsaj golo življenje. Prah namreč povzroča zlasti pri otrokih pljučna vnetja in vdira skozi tesno zadelana okna v stanovanja. V mnogih krajih so trgovine opuščene, šole zaprte. Ponekod se je peščeni prah zaradi deževja spremenil v kepice blata, ki pada z neba. Te posledice peščenih viharjev čutijo Američani tja do Chicagoa. Vlaki, ki prihajajo z zapada in juga, so pokriti s prahom in blatom ter imajo velike zamude, ker so signalne luči čisto tako opepljene s peskom in blatom, da mora strojevodja potrojiti pozornost med vožnjo.

Si li morete predstavljati užitek in delovanje na zdravje, ako se kopljete

V ZNAMENITI RADENSKI

in jo pijete pri samem izviru, kolikor si želi srce? Predsezona (maj, junij) 700.— Din, deset dni. Stanovanje, hrana (hotelska ali dietična), kopeli, vse takse in zdravniški pregled.

Srce, ledvice, živci, obča starostna slabost, notranje zleze, kamenci, skleroza, nervoza. Direktno z železnico in Radence s prestopom v Ormožu in Ljutomeru, ali z brzim vlakom v Maribor in z avtobusom v Radence. Avtobus ima takoj zvezo na brz vlak ob 4. uri popoldne in pripelje ob 6. uri v Radence, a ne vozi v nedeljo in praznik. Idealno za odpočitek, krepitev duševnih in telesnih delavcev!

Najpametnejši španec

Neki madridski list je razpisal originalno anketo. Gre za to, da se najde najpametnejši španec. Za takšnega se vsak čitatelj lista lahko označi sam, vendar mora navesti vzroke in utemeljiti razloge svojega pametjašva. List je prejel doslej že na tisoče odgovorov z obširnimi izjavami, zakaj se prijavniki smatrajo za najpametnejšega možkega.

Zaradi otroka so ji prizanesli z vislicami

Peštansko okrožno sodišče je te dni sodilo 37 letno prodajalko perutnine Julijano Bognarjevo, ki je o božiču 1933 ustrelila svojega moža Stefana Bognarja, medtem ko je spal, njegovo truplo pa razsekala in ga vrgla v grezno. Bognarjeva je namreč brez vednosti svojega moža, mesarja, prodala kos zemljišča. Mož jo je zaradi tega javil oblasti, nakar je ona sklenila in izvedla maščevanje. Imela je ljubavno razmerje z drugim moškimi ter je v preiskovalnem zaporu povila otroka. Na razpravi, ki se je končala te dni, je bila morilka lastnega moža obsojena na dosmrtno ječo, to pa samo z ozirom na osem mesecev staro dete, ki bi drugače ostalo brez varstva. Samo z ozirom na otroka so ji prizanesli z vislicami, na katere bi morala priti po določilih zakona.

Ni še prepozno!

Čeprav se bližamo že petemu mesecu v letu, vendar še ni treba obupati nobenemu — saj je še zmerom čas: z vsakim dnem lahko postanete naročnik ilustrirane tedenske revije »ZIVLJENJE IN SVET«, ki te bo razvedrila in poučila!

Nemška hvala o lepotah blejske pokrajine

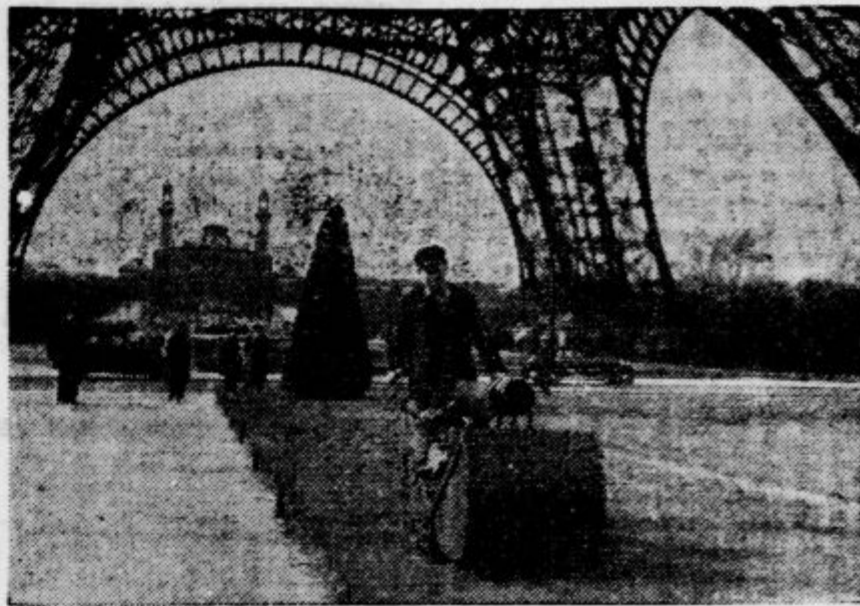
Gerda de Baranowska je naša dobra prijateljica. Gotovo so mnogim znani njeni podlistki, ki jih je doslej že nad sto pribčila v »Novem dunajskem žurnalu«. Mnogo piše o naših krajih. Je stalna korespondentka belgijskih listov, kamor poroča o Avstriji in Jugoslaviji. V kratkem bo izdala zbirko novel, ki jim je vsebino zajela na Gorenjskem. Morda še bolj kakor kot pisateljica pa je ugledna dama dobra znanka naših sportnikov. Pred dvema letoma je v Millstattu izkazala mnogo prizadevanja v prid naši plavalni reprezentanci. Kako se v nemeza za naše kraje, zlasti pričuje prijateljico preko jezera, kjer gostje pridružujejo sapo, prevzeti od hrepenja in slutnje, da jim tu govori duša naroda.

Zdaj prepevajo pesmi svoje domovine, pesmi o Bledu: Po jezeru bliz Triglava, čolnič pla... Stara pesem govori o lepotah Gorenjske. In potem pesmi Prešana, največjega slovenskega pesnika, ki ga je ugrabilo leto 1848! Dežela Kranjska nima lepšga kraja... O otoku Blejskem vri-

ska pesem. glasovi se razvezujejo, se spet združujejo v harmoniji, da zadonijo mogočno v zmagovitem finalu. Navdušeno zveni pesem v čast jezeru, ki ga dandanašnji imenuje in pozna že vsa Evropa.

Kajti če dandanašnji govorniko o novem St. Moritzu v južnovzhodni Evropi, potem pač menijo jugoslovenski Bled z njegovim elegantnim življenjem okrog poletne rezidence kralja, o letovišču, kjer knezi prirajajo v salonih »Toplice« diplomatske ban kete, kjer zvečer živahne Hrvatice in ču stvene Slovence plešejo kolo s častniki kraljeve garde. Osem korakov levo, osem korakov na desno, štiri korake levo, štiri na desno — še hitro govori sama zase deklet nekod od Rena, ki sta jo tovarisa v plesu na levi in na desni odtrgala. Vse se popriema za roke, v krogu se gibljejo plesalci, enkrat sem, enkrat tja, to je stari kmečki ples, ki se pričinja skromno, lahkotno in prekanjeno, da se naposled konča strastno kakor kakšen čardaš.

Pomlad pod Eiffelovim stolpom

Celo v kamniti puščavi okolu pariškega Eiffelovega stolpa je čutiti njen dih: vrtnar zasaja gredice, ki bodo čez noč v cvetju

Iz akvaristove torbe

O boleznih in zajedalkah

Lepa je naša slovenska pokrajina. S prijazne Dolenjske s svojimi od vseh strani z grički obrobjenimi vdolbinami, kjer izginjajo vodice kar v zemljo, nas povede pot v zapadni smeri na Notranjsko, ki jo je sekira tuja oropala gozdov, ali ji ni mogla uničiti krasote globoko in podzemlju, kjer se odpirajo popotniku vrata v raj svoje vrste z jezeri in rekami, kjer kraljuje po vsem svetu znani proteus ali človeška ribica. Proti severu in severozapadu se nam prikaže raj druge vrste. V oblake strme visoke planine, kjer se iz obnožji porajajo srebrni potoki, kjer domujejo plemiči med našimi ribami, rdečepikaste nagle postvri. V središču teh planinskih krasot je pa ljubljanska kotlina s svojimi neštetiimi vodnicami, ki tvorijo torišče vsakovrstnih rib; na Barju kraljuje nad vse zanimiva činklja, v gornji Ljubljani pa kralj salmonidov — sulec. Ko pa se ozremo na vzhod, nas pozdravlja sočno zelena štajerska, skozi katero teče mogočna Drava, polna rib. Kamor se obrneš krasote in lepote, tu divje skalovje, tam radovitna ravnina — nasprotstva, ki so v harmoničnem skladu glede na celotno sliko naše pokrajine in ki ji dajejo poseben dražesten čar.

Pomlad je. Zbudile so se že vse ribice in vabijo akvarista v pomlajevo prirodo. Z ribicami so ee pa zbudili tudi vsi pritlikavi sovražniki v obliki zajedalk, ki povzročajo bolezni v akvarijih, in tem naj bo posvečeno nekaj besedice.

Z vodnimi bolhami in s črvički-nitkarji, z rastlinami, živalkami in z nekaj kapljicami vode jih prenesemo v akvarije, kjer deklet ga ni pustilo. »Zdaj boš ostal pri meni, kakor si mi obljubil. Darovala sem ti otroka. Stori la sem zate več kakor tvoja žena.« »Le kaj bo rekla Minka, ko je tako dobra z menoj?« ga je skrbelo. »Pusti to! Midva se preseliva daleč stran. Poročila se bova in bova srečna. Kaj ne?« Ivan je gledal njo in je gledal otroka in vse bolj in bolj je vedel, da bo storil vse, kar mu bo to deklet ukazalo, saj je vendar tako lep otrok in — njegov je.

Na tretjo obletnico poroke je sedela Minka sama. Gostilina: »Vse je minljivo. In se je jokala. Stol poleg nje je bil prazen. Vino je ostalo nedotaknjeno in kozarca, ki si ju je dala prinesti, sta bila narobe povezujena. Kakor brez misli in brez volje je sedela. Tako prazno je bilo v njeni duši. Ko je solnce zašlo, je občutila znova vse bolečino. Spomnila se je svojega vprašanja dan pred poroko: »Ti, kaj pa je to — vedno?« »Vedno te bom ljubil pomeni, da te ne bom pozabil nikoli. Vedno je doba mojega življenja.« Vino je ostalo nedotaknjeno in Minka je jokala v večer.

nam lahko povzroče katastrofo. Zaradi tega moramo razkužiti tako živalce kakor tudi rastline z enodestotno solno raztopino, kjer jih pustimo pet minut, živo hrano pa oplaknemo poleg tega še pod vodovodom v etaminasti mrežici. A ne samo iz prirode prenesemo zajedalke v akvarij, temveč tudi z ribami, zlasti s tujezemkami, ki jih kupujemo. Tako je nedavno naš vrli akvarist G. Bukovec obil pošiljko eksotov iz Maribora, ki so bili okuženi z ihtiofitirjem tako zelo, da so za boleznijo poginili. Ker si ne moremo misliti, da bi se našel med akvaristi človek, ki bi vode prodajal okužene ribe, moramo predpostaviti, da ne pozna pošiljatelj bolezenskih pojavov. Da bi ljubitelji ne kupovali okuženih rib, si ogledajo nekatere simptome, ki jih opazijo lahko tudi začetniki. Bele pikice na plavutih in telesu nam pričajo o ihtiofitirju, modrobekaste, bele, sive ali pa rjavobekaste maroge po trupu nas pa opozore na girodaktila daktilogira, hlihodona, na oblihoeto in pa na kastionekatrux, a tudi na prebajeno površnico. Ribe z odprtimi škrgami, z neprilegajočimi se luskami, z nepravilnim rdečim zlasti na sprednjem dolnjem delu trupa so tudi bolne. Ribe, ki imajo po telesu šopke, ki nas spominjajo na vato, so okužene z glivicami, ribe z belimi ali črnimi mozoljčki so pa legla drugih ribjih škodljivcev. Ribe, ki neprestano plavajo nahačaji pri tem z vsem trupom, ribe, ki padajo na dno ali pa ki jih vleče k gladini, niso zdrave, kakor tudi ne ribe ki imajo pritegnjene plavuti in ki so mršave. Plavuti, hrbet in boki morajo biti čisti, manjkati ne sme nobenih luska, a poleg tega mora biti riba živahna in požrešna. Glede oblike trupa nam pa že oko, očnono čut pove, ali je pravilna. Zlasti toplivodnicam moramo posvetiti pri nakupovanju posebno pažnjo. Dobro je, če si kupec pogleda prej akvarije trgovca in če opazi v kateremkoli akvariju kak bolezenski znak, bodisi samo na eni ribi, naj nakup rašči odloži.

Iz potočkov, jarkov in ribnikov prenesemo z rastlinami lahko tudi kako večjo zajedalko v akvarij, kakor je na primer krapna uš, ribja, polzna ali pa navadna pijavka. Vse se lotijo rib in polžev. Pijavk pa ne smemo zamenjati z manjšimi ploščatimi črvički bele, rjavobe, temno rjave ali pa temne barve, ki jih najdemo čisto na listih vodnih rastlin. Ti črvički spadajo v skupino ploskavcev in lahko bi kdo mislil, da ima pred seboj mladiče pijavk. Črvički so 2 do 4 mm široki in 1 do 2 cm dolgi. Če se dotaknemo ploskavca s prstom, dobimo občutek, da smo vtaknili prst v raztopino sode. Ti črvički so neobitni.

Sportna nedelja

Sedmo kolo državnega prvenstva

Primorje spremlja precejšnja smola

Črno-beli so si z 9 možmi vendarle priborili eno točko proti Concordiji — Tudi Hašk in Hajduk sta igrala neodločeno — BSK, Gradjanski in sarajevska Slavija poraženi

Letošnja velikonočna nedelja je bila proti vsem običajem zasledena s tekmi za državno prvenstvo. Spored je bil kompleten. Tekme so bile vseskozi važnosti primerno ogrožene, prinesle pa niso nobene posebne senzacije, če izvzamemo nepričakovani uspeh Jugoslavije nad BSKom, ki je zadnje čase redno nadvladoval svojega lokalnega protivnika.

V Ljubljani je gostovala zagrebška Concordia. Prazniki so izvalili mnogo ljudi iz Ljubljane tako da je bil obisk za nekaj stotin ljudi izpod običajnega števila.

Črno-beli imajo letos očitno smolo. Zadnje tri tekme so absolvirali nekompletni, vedno imajo že v začetku igre po kakšni onesposobljenosti igralca. S Concordio so igrali pretežen del samo z devetimi ljudmi in če so kljub temu 'zabili neodločen rezultat' — celo zmaga ni bila povsem izključena! — so lahko s tem rezultatom popolnoma zadovoljni. Pridobljena točka jih je, vsaj začasno, dvignila s predzadnjega na osmo mesto. Concordia pa je stopila za mesto nižje, s tretjega na četrto mesto.

V Beogradu je Jugoslaviji uspelo tesno premagati svojega nevarnega rivala. Jugoslavija se je povzpela v tablici nekoliko višje, BSK pa je zdrknil na predzadnje mesto.

Primorje : Concordia 1:1 (0:0)

Primorje: Logar—Hassl, Jug—Zemljak, Slamič, Boncelj—Janežič, Kukanja, Rudi, Bertoncic II., Zemljak.

Concordia: Puhar—Belošević, Paviša—Cimermančić, Jazbec, Belak—Pleše, Valjarevič, Martinović, Ralič, Solerti.

To je bila težka borba, v pravem pomenu besede prvenstvena. Lepa tekma ni bila, tudi se borba ni razvila v enakih pogojih za obe strani. Sodnik je že od začetka spregledal marsikatero ostopost, igralci so to njegovo šibkost kmalu opazili in temeljito izkoristili. Rezultat takega načina borbe je bil, da so črno-beli izgubili že v prvih minutah Bertoncicja v napadu, kmalu nato je bil izločen še Slamič, tako da je moštvo ostalo brez dveh zanesljivih opor in skoraj vso tekmo igralo samo z devetimi možmi. Vse to je šlo samo v škodo nivoju igre, ki je do kraja ohranila žilavo borbenost brez izbere sredstev. Concordia je večji del napadala, toda nudila je pri vsem tem zelo mlačno igro, v večnem nervoznem tpanju se moštvo nikakor ni moglo zbrati za odločilne poteze, imelo pa je v žilavi nasprotnikovi obrambi kaj težko oviro.

Črno-beli

so pričeli tekmovali v slabi formi, tekma z BSKom je pokazala lep napredek, toda obenem je šel prvi igralec na listo maroderjev. Z desetimi možmi so tekmo odločili v svoj prid. Povratna igra z istim nasprotnikom je kljub lepemu začetku nesrečno končala, a lista maroderjev se je povečala za nadaljnja dva igralca. Borba s Concordio je zopet dva igralca za dogleden čas izločila. Če bo šlo v tem stilu in tempu naprej, bodo morali črno-beli nadaljevati ligiške borbe z juniorji!

Tokrat so se bili brez izjeme z veliko poštvalnostjo in so dali vsi iz sebe vse do zadnjega. Pred vsem je bila ožja obramba kljub preobremenjenosti vedno na mestu, nasprotnemu napadu sploh ni dala priti na strel. Logarja je enkrat sonce premagalo, sicer Jazbec strel, čeprav precizno izveden, ne bi bil običaj. Njegova parada, ko mu je bil Valjarevič na nekaj metrov pred golom je bila vsekakor mojstrska. Logar bo še zelo uporaben vratar. Srednja vrsta je bila pred vsem v oporo obrambi. Kukanja jo je po Slamičevi izločitvi dobro povezal, le fizično je prešibak za to mesto. Napad je igral le nekaj minut. Napravil je nekaj lepih potez, ki so dale naslutiti uspešno igro. Še brez Pepčka se ni vdal, narobe, potegnil je igro v nasprotnikovo polovico šele ko je šel Slamič na krilo in sta morali spojki vedno bolj pomagati v ozadju, se je ta del moštva povsem zdrobil in drugi polčas je igral napad v postavi Slamič—Zemljak.

Concordia

si je sama napisala negativno spričevalo. V nastali situaciji ni znala izkoristiti prilike in ne le po naključju je odnesla eno piko domov. Napad, ki je bil gotovo najslabši del moštva, si je ustvaril nekaj šans, kakor jih je v vsaki igri tekmo devetdesetih minut na tucate, drugega nič. Nekaj šablonskih kombinacijskih potez, s katerimi je prihajal do kazenske črte, to je bil ves repertoar znanja, ki ga je serviral, strelca, razen Valjareviča, ni v vsem kvintetu, odločnosti pa ne premore niti eden. Halfo so se večinoma mogli posvetiti samo svojem napadu, ta posel so opravili dobro. Edini gol je zabil Jazbec iz prostega strela. Obramba je bila malo zaposlena in ni imela težavnih problemov. Težko je presoditi, kako bi se bila držala v borbi s kompletnim nasprotnim napadom.

Dogodki so se razvijali tako: C. prične proti soncu, takoj zbere svoje moči in v 4. min ima Martinović šanso, pa jo zastrelja. Napad Pr. izvede nekaj kombinacijskih potez, v 7. min. starta Jazbec na Pepčka, katerega morajo odnesti z igrišča. Tudi v okrajnem sestavu napad črno-belih sprva ne izgubi na prodornosti, vendar po preteku četrte ure se mora vdati C. doseže vrsto kotov. Logar ima sem ter tja mnogo posla, pa dela sigurno. Sredi polčasa gre Slamič na desno krilo in statria do konca igre. V 35. min. zrušijo Janežiča v kazenskem prostoru, enajstko bije iz nerazumljivega razloga Slamič kljub blezuri in jo pošlje v aut. Do konca je igra skromna glede sredstev, ali ostra, žilava in delno brezobzirna. Po izmenjavi strani prinese prva poteza Pr. popoln uspeh: Kukanja pošlje prost strel pred gol Zemljik prenese preko vratarja in za vsako sigurnost pospeši se Janežič žogi smer v mrežo.

1:0 za Primorje

in oglašujoč aplavz. Takoj za tem ustvari Zemljik Slamiču čisto pozicijo, toda nje-

Hašk in Hajduk sta si v Zagrebu v prvem srečanju delila točki, kar je brez dvoma večji uspeh za Hajduka nego za Haška. Celo tablice je ostalo torej nespremenjeno.

BASK je s tesno zmago nad Sarajevčani — obenem edina zmaga dneva na tujih tleh — našel priključek k vrhu. Z boljšim količnikom se je postavil pred Concordio, ima poleg tega eno tekmo manj. Sarajevčani rinejo počasi pa sigurno navzdol.

Naposed bežeči Gradjanski že svoj tretji poraz. V treh bitkah, v ostalem je igral vse tri »na tujem«, ni izbil niti ene pike in sedi vztrajno na zadnjem mestu. Osiječani so vsaj trenutno zelo dobro plasirani, njihov količnik pa kaže, da jim pozicija sredi tablice ni povsem trdna.

Razen vrha in konca se je v tablici marsikaj spremenilo.

Hašk	5	4	1	1	12:7	9
Hajduk	6	3	2	1	19:6	8
BASK	5	3	1	1	15:7	7
Concordia	6	2	3	1	8:5	7
Slavija—O	7	3	0	4	10:23	6
Jugoslavija	4	2	1	1	6:5	5
Slavija—S	7	2	1	4	12:12	5
Primorje	5	1	1	3	5:16	3
BSK	3	1	0	2	6:5	2
Gradjanski	3	0	0	3	2:9	0

svojega domačega protivnika. Poleg tega pa je zmaga Jugoslavije tudi popolnoma zaslužena. Jugoslavija je v prvem polčasu prevladovala ter so bili njen izkupicek v 20 minutah kar trije goli. V drugem polčasu se je Jugoslavija pred vsem branila. Goli so padli takole: v 3. min. je Zečević odlično streljal žogo preko gola, a mu je ušla pod prečko v mrežo. V vodstvo je torej Jugoslavija prišla po avtogolu BSK. V 18. minuti postavi Sekulić na 2:0, a kmalu nato zabi Zečević z daljave 10 m neubranljivo tretji gol za rdeče. Po голу, ki ga je zabil šurdonja za BSK, sta šli moštvi v odmor. Končno stanje 3:2 je postavil s svojim golom Vujadinović.

Sodil je odlično g. Podupski iz Zagreba.

Hašk : Hajduk 1:1 (0:0)

Zagreb, 21. aprila
Pred 4000 gledalci sta si danes delila točki domači Hašk in splitski Hajduk. Tekma ni bila lepa, pač pa zelo ostra, tako da je moral ne baš dobi sodnik g. Goranić iz Beograda izključiti v drugem polčasu po enega igralca Haška in Hajduka, namreč Medarića in Kragiča. V vodstvo je prišel Hajduk z golom, ki ga je v 2. min. drugega polčasa zabil Rosić. Izenačil je Petrak v 22. min. Nato sledi ostra borba obeh moštev za zmago, vendar brez uspeha.

Bask : Slavija (S) 1:0 (0:0)

Sarajevo, 21. aprila
Dokaj težko si je Bask danes proti domači Slaviji priboril obe točki. V prvem polčasu je bil Bask skoraj docela potisnjen v obrambo, ali Slavija zaradi velike smole ni mogla realizirati niti enega svojih napadov. V drugi polovici so se Beograjčani popravili ter s tesnim rezultatom 1:0 dosegli zmago. Iz števila kornjerjev, ki znaša 10:2 za Slavijo, se vidi, da je bila Slavija zelo nevaren nasprotnik Basku. Gol za Bask je zabil Tomašević.

Dobro je sodil g. Živanović iz Zagreba.

Slavija O. : Gradjanski 2:1 (2:0)

Osijek, 21. aprila
Slavija je izvojevala z velikim naporom težko zmago. V prvem polčasu je bila v premoči in se je odlikoval njen napad, ki pa je v II. polčasu postal žrtev preostrega tempa. Gradjanski je igral slabo v I. polčasu, v drugem pa se je nekoliko popravil. Prvi gol za Slavijo je zabil šule, drugega pa Hrubic. Edini gol za Zagrebčane je dosegel Živković.

Dobro je sodil g. Klein, ki je moral v 23. min. drugega polčasa izključiti Zagrebčana Pogačnika zaradi nesportnega obnašanja.

Ilirija proti Concordiji uspešna

V stilu znane „četrte ure“ so domači včeraj dosegli zasluženo zmago nad zagrebškimi belo-zelenimi

Ilirija: Herman—Svetic, Berglez—Unterreiter, Varšek, Sočan—Ice, Lah, Pikić in Grintal, Slapar.

Concordia: Puhar—Belošević, Paviša—Cimermančić, Jazbec, Butković—Pleše, Valjarevič, Martinović, Pavelić R., Solerti.

Ilirija : Concordia 3:1 (0:1)

Prijateljsko srečanje med belo-zelenimi iz Zagreba in našim istobarvnim moštvom je ostalo dolgo res samo prijateljsko. Vse prvi del igre je potekel v tem znamenju, igra je bila monotona in brez velikih pretenzij. Domači so igrali proti vetru in soncu, imeli so v moštvo dokaj vrzeli, pa je nasprotnik kljub ležernemu tonu igre mestoma prevladoval. Le velikemu oklevanju nasprotnikovega napada pred golom in srčnosti ter skoro brezhibnemu delu domače obrambe je pripisati, da je ostala mreža domačega moštva brez večjih izgub. Nasprotnik si ni domači napad, razen ene same prilike, ustvaril nobene možnosti za realizacijo.

Stvar se je po reprizi nekoliko spremenila. Domača napadalna vrsta v drugi izdaji se je obnesla, nasprotnikova obramba je dobila naprej malo več dela, potem še nekaj komadov v mrežo; vse to je igro razgibalo, vilo ji je nekaj potrebnega življenja in iz prijateljskega igračkana v prvem polčasu se je počasi razvila mala borba, ki je nalikovala na prvenstveno bitko.

Concordiaši

so igrali prvi del igre na ugodnejši polovici in so v domačem moštvo trčili na nasprotnika, ki jim je dovolil, da so svojo igro razvili. Ugajala je njihova povezanost, ob pomanjkanju primerne nasprotnikovega starta so izvajali kombinacije, v katerih je žoga kar tako romala z noge na nogo. Prevalo kril so mnogo prihajali pred gol, uspevale so jim poteze po sredi, v obrambi so imeli manj posla. Le nasprotnikova obramba je bila trdna bariera, preko katere zagrebški napad ni mogel. Jazbec je bil gonilna sila vseh mašinerij, dobro je razdeljeval žoge, po potrebi je pošiljal naprej zdaj eno zdaj drugo krilo, povezal napad z obrambo v harmonično celoto, pri čemer sta mu stranska krilca odlično poma-

gala. V napadu je bila le v levi zvezi rahla vrzel, sicer pa je kvintet v polju dobro delal, enako pa pred golom povsem zatajil. Strelca ni bilo, mnogokrat je to funkcijo prevzel nase Jazbec. Ob močnejšem odporu v drugem delu igre so se pokazale šibkosti moštva. Tako je bil Paviša zelo nesiguren branilec, Butković in Cimermančić sta se odkrila kot krilca srednje kakovosti. Tudi v napadu ni več vse funkcioniralo kot spočetka. Skratka, moštvo je pokazalo nekaj tehnike in kombinacij, dokler mu nasprotnik ni zmešal štrne, potem pa ni bil več prvovrsten protivnik.

Ilirijani

so zaigrali prav za prvih dobrih dvajset minut drugega polčasa. Nekoliko energičnih potez na nasprotni gol je obrodilo tri izsiljene zgoditke — in protivnik je bil na tleh. Do tedaj pa je bilo v moštvu marsikaj narobe. In pozneje zopet. Na mestu je bila ves čas samo najožja obramba, ki je bila kot celota obenem najboljša formacija na terenu. Morda je v sigurnosti Berglez za spoznanje zaostajal za Sveticem, toda obrambni trio je kot celota napravil vtis zanesljive opore svojega moštva. Manj razveseljena je bila silka v sredini. Pred vsem ni bil Varšek primerna zasedba za srednjega krilca, tekmo vse igre je komaj spravil skupaj nekaj posrečenih potez; iz ene take akcije je sicer rezultiral drugi — Slaparjev — gol. Niti Sočan niti Unterreiter se ne moreta pohvaliti, da sta bila mnogo boljše od svojega tovariša na sredi. V drugem delu igre sta se do gotove mere popravila. Napad je na ta način trpel že na pomanjkanju pomoči od zada, k temu se je pridružil še lastna nemoč in ni čuda, če ni mogel priti do izraza. Spočetka je še nekam kazalo, da bo po desni strani kaj uspelo, tekmo igre pa se je kompleten kvintet »zenačile« in pri tem je ostalo do polčasa. V drugem delu igre je zasedel levo krilo popularni Vane in se na mah pretvoril v gibavno silo napada. Jug na desnem krilu je bil manj izrazit. Slapar je bil v zvezi bolj na svojem mestu kot na levem krilu. Dasi je srednja vrsta tudi v drugem delu igre močno igrala, je vendar napad prejemal več žog, ker je obramba s vetrom pošiljala dolge žoge v polje. Z moštvom se izvajajo eksperimenti, ki so tvegani, ali ne bi kazalo, da se vsaj ogrodje moštva ustali?

Potek igre

Do prvega polčasa je bila igra, kakor omenjeno, precej v stilu prijateljskega srečanja. Concordiaši so s svojimi kombinacijami, ki jim Ilirijani niso zoperstavili potrebnega starta, prehajali po mili volji v nasprotno polovico. V 14. minuti je lepo kombinacijo po sredi zaključil Pavelić z ostrim strelom, ki mu tudi Herman ni bil kos. V nadaljevanju igre, kljub premoči gostov še dokaj odprte, si Ilirijani ustvarijo šele v 41. min. edino resno šanso: Ice lepo strelja kot, Puhar pone srečeno starta na visoko žogo in Pikić pošlje z glavo v prazen gol; toda v zadnjem hipu je Jazbec na črti in reši.

Drugo polovico uvede ilirijanski napad z ostrim pritiskom. V 4. min. popelje Do-

berlet bliskovito naprej, njegov center je idealno lep, prestrže ga Pikić z glavo in Puhar komaj še boksne ven; žoga gre do Juga, ki skozi lukno neubranljivo realizira, 1:1. Ta del igre pripada sploh ilirijanskemu napadu, v 10. min. ima Jug zopet podobno priliko, ali je za korak prekratek. V 13. min. je C. mimogrede v napadu in Martinčić neubranljivo potrese mrežo. Toda sodnik ne da gola zaradi of-sida. Potem v 15. min. pošlje Varšek uspešno Slaparja naprej, ki iz precejšnje razdalje opali pod prečko. V 19. min. strelja Jug kot, Doberlet starta v svojem stilu in z glavo pretvoril. S tem se je strelivo domačih izžrpalo. Igra je ostala sicer do kraja razgibana, velikih dogodkov pa ni več obrodila.

Sodil je prav dobro g. Jordan.

Zagrebški nogometaši tudi v Mariboru in Celju

Zagrebška Jugoslavija je bila z dvema zmagama v Celju uspešnejša kot zagrebški železničarji, ki so v Mariboru igrali dvakrat neodločeno

Maribor, 22. aprila

Nameravani velikonočni nogometni turnir, na katerem naj bi sodelovali vsi mariborski klubi ter en zunanji klub, se ni izvedel in sta si tako SK Železničar in SK Svoboda preskrbela nasprotnika, da se mesto ne bi ostalo brez nogometnih tekem. Povabila sta moštvo zagrebških železničarjev, ki je nastopilo v nedeljo p. o. ti mariborskim železničarjem, danes pa so gostje odigrali proti SK Svobodi prijateljsko tekmo.

Železničar (Z) : Železničar (M) 2:2 (1:0)

Zagrebčani niso nasprotnik velikega formata. V gotovih trenutkih sicer znajo lepo zaigrati, toda pred golom so — kar se da — neodločni, razen tega so v zelo slabi kondiciji. Odlični pa je bil vratar Madžarac, ki je branil v stilu prvorazrednega vratarja. Mimo njega bi bilo še omeniti branilca Koprivnjaka in desnega krilca Jelenaka, ki sta prav za prav stebra moštva. Gostje so predvajali lep nogomet, toda le v prvem polčasu, ko so izvedli nekaj lepih kombinacijskih potez, v drugem polčasu pa skoraj niso prišli več do besede.

Domačini, ki so nastopili s petimi rezervami, niso povsem zadovoljili in bi po poteku igre sodeč lahko zmagali z razliko 2 do 3 golov. Rezultat je v prvi vrsti pokvaril vratar Mahajnc, ki ima oba gola na vesti. V krilski vrsti je bil edino dober Turk, ki je neumorno in uspešno delal v napadu in v obrambi. Napadalna vrsta je bolehalo zopet na hiperkombinaciji pred nasprotnikovim golom in tako pokvarila ali zastreljala več zrelih pozicij. Edina formacija, ki je svojo nalogo brezhibno opravila, je bila obramba.

Igra sama je bila sicer ves čas precej živahna, toda malce preostra. Sodil je gospod Nemeč.

Svoboda : Železničar (Z) 3:3 (2:1)

Današnja igra je bila nekoliko boljše od včerajšnje, in to predvsem po zaslugi gostov, ki so bili tudi danes v vsakem oziru boljši nasprotnik.

Svoboda danes ni nastopila s kompletnim prvim moštvom, toda reči moramo, da so tudi rezervisti pokazali povsem zadovoljivo igro. Tehnično premoč gostov so domačini nadoknadili s elanom in poštvalnostjo in če bi bil vratar vsaj nekoliko sigurnejši, bi Zagrebčani odšli z igrišča poraženi.

Sodil je g. Vesnaver.

Jugoslavija (Zagreb) : SK Celje 3:2 (2:2)

Celje, 22. aprila

Na Veliko noč je gostovalo v Celju prvorazredno moštvo zagrebške Jugoslavije in odigralo na velikonočno nedeljo popoldne na Glaziji prijateljsko tekmo s SK Celjem. Gostje so premagali Celjane z istim rezultatom kakor lani.

Moštvo Jugoslavije je nudilo dobro tehnično igro z lepimi kombinacijami, Celjane so prekašali tudi v hitrosti, startu in podajanju. Celjani, ki si niso letos priborili niti ene zmage, so igrali zopet zelo primitivno in brez sistema. Napad je bil neonen in neodločen. Krilska vrsta pa preveč defenzivna. Novi vratar Jandi, bivši član Ilirije, se je na tem svojem prvem nastopu v celjski enajstkovni izvrstno uveljavil. Tekma je bila sicer živahna, a po krivdi Celjanov premočno zanimiva. Prve pol ure je bila igra izenačena, potem pa so prešli Celjani v lahno premoč. Po odmoru so se napadi 20 minut menjavali, nato pa so Celjani popustili in so gostje prevladovali.

Gostje so že v prvi minuti po krivdi celjske obrambe zabili prvi gol. V 26. minuti so pretvorili enajstmetrovko v drugi gol. V 33. minuti je Celje zaradi nespornazuma med zagrebškim vratarjem in branilecem znižalo rezultat na 2:1, v zadnji minuti pa je z enajstmetrovko izenačilo.

V 14. minuti drugega polčasa so gostje zabili tretji gol in postavili končni rezultat. V 26. minuti je sodnik prezrl roko v kazenskem prostoru Jugoslavije in ni diktriral enajstmetrovke proti gostom.

Tekmo je sodil g. Veble objektivno in v splošnem zadovoljivo. Na igrišču se je zbralo nad 400 gledalcev.

V predtekmi je mladina SK Celja premagala mladino SK Jugoslavije iz Celja v razmerju 5:1 (3:1).

LOČENEC

želi znanja v svrhu ženitve s samostojno damo-obrtnico. Lastnik velike obrti v Ljubljani. Ponudbe s sliko na oglaš. oddelek »Jutra« pod »29 let«.

Jugoslavija (Zagreb) : Atletiki 4:3 (4:2)

Celje, 22. aprila.

Danes popoldne je igrala zagrebška Jugoslavija prijateljsko tekmo z Atletiki in zaslužno zmagala. Atletiki so igrali poštvalno, a mnogo preostro. Gostje so bili do 22. minute drugega polčasa v premoči, nato pa je sodnik neupravičeno izključil srednjega krilca Jugoslavije, nakar so prišli Atletiki v rahlo premoč. Tudi je sodnik v 35. min. prvega polčasa prisodil neupravičeno enajstmetrovko proti gostom. Goli za Jugoslavijo so padli v 28. 38. 43. in 44. minuti prvega polčasa, za Atletike pa v 13. in 35. min. prvega ter v 45. min. drugega polčasa.

Sodil je g. Krell slabo. S svojimi napačnimi odločitvami je zlasti škodoval goste. Atletikom je tudi dopustil ostro igro in bi moral po vseh pravih izključiti igralca Krempuša. Občinstvo je burno protestiralo proti njegovim odločitvam.

V predtekmi je rezerva Atletikov zmagala nad rezervno Celja s 3 : 1.

Ostale nogometne tekme

Ljubljana: Primorje jun. : Litija 1:1 (1:0). Primorje rez. : Dobrna 4:2 (1:2). Ilirija rez. : Reka 2:1 (2:0).

Murska Sobota: Rapid (Maribor) : Mura 3 : 3.

Novi Sad: Nak : Vojvodina 1:0 (0:0).

Varaždin: Slavija : FC Graz 2:1.

Zagreb: Gradjanski : FC Graz 3:0 (1:0).

Praga, DFC : Slovan (Dunaj) 4:2, Bohemians : Slovan (Dunaj) 3:2.

Brno: Favoritner FC : Moravska Slavija 4:2.

Dunaj: Austria : Slavija (Praga) 4:2 (3:2), Rapid : Sparta (Praga) 2:1 (1:0), Rapid : Slavija 4:2 (0:2), Sparta : Austria 3:0 (1:0).

Rim: Triestina : Roma 2:1. Senzacionalni poraz Rome na lastnem terenu. Juventus : Bologna 1:0. Pro Verelli : Ambrosiana 1:1, Brescia : Torino 2:1, Napoli : Sanpierdarena 1:1, Palermo : Alessandria 2:0. — Tekmi Fiorentina : Lazio in Milano : Livorno sta bili zaradi slabega terena odpovedani.

Krakov: FC Wien : Cracovia 4:0.

Budimpešta: Ferencvaros : Zidenice 5:4, Hungaria : Bayern (München) 4:1, Hungaria : Zidenice 5:2, Ferencvaros : Bayern 4:2.

Amsterdam: Amstedeam : Köln 3:2.

Anversa: London : Anversa 3:0.

Iz 80 pri LNP. Opozarjajo se sodniški kandidati, da bo drevi ob 19.30 pri Lewu poslednji tečaj pred izpiti.

ASK Primorje (Nogometna sekcija). Danes ob 20. seja sekcijskega odbora pri Rebcu. Danes in v četrtek strogo obvezen trening za moštvo, ki je igralo proti Concordiji in za Emila, Zavrla, Slambergerja, Bizjaka, Starca in Petelina. Vsi ostali igralci prvega moštva imajo trening v sredo v petek od 17. naprej.

Ruski atleti v Pragi

Sovjetska republika išče vse bolj živahno stike z evropskim sportom. Rusija je deloma najela veliko število sportnih učiteljev in trenerjev, da bi divgnili formo atletov, deloma pa začela pošiljati svoje ljudi na steno po inozemstvu. Tako so Rusi gostovali že v Pragi, kjer so pokazali nekaj prav lepih uspehov. V skoku ob palici 3.70 m, 200 m v 22 sek., v skokih v daljino znamko 6.65 itd. so rezultati, ki so za mladi moderni sport v Rusiji dovolj dobri. Slični uspehi razveseljuje uspehi so se poleg atletov uveljavili tudi atletinje (disk 38.96, skok v višino 1.45 metra itd.).

Plavalni rekordi

V Ameriki kar drvo za rekordi. V Chicagu so nedavno znani plavalci postregli z vrsto novih svetovnih znamk. Dame so plavale 4 x 100 y v naboljšem času 4:15.3. Potem pa Medica! Na progi 300 m prosto je šel od 3:24.4 na 3:21.6, dan prej pa je slično opravil tudi 300 y v času 3:04.4. Hrbtni plavač Kiefer se mu je pridružil z novo znamko na 200 m, in sicer 2:24.4, ki jo je do tedaj branil Kojae s 2:32.2; na 200 y je potreboval 2:25.1. Sicer pa je treba Jacka Medico omeniti še enkrat! 8 let ni bilo nikogar, ki bi bil srušil Weismüllerjeva rekorda na 200 m. oddono 2:20 v prosto. Medica je plaval 200 m 2:07.2 (Weissmüller 2:08), 220 y pa 2:07.9 (W. 2:09).

Primorske vesti

Sedem Tržačanov pred posebnim sodiščem

V petek 12. t. m. se je vršil pred fašističnim posebnim sodiščem za zaščito države proti 7 Tržačanom, in sicer Hermanu Solieriju, Mariju Horvatu (Ervati), Ivanu Faxu, Josipu Simsiču, Ivanu Sorgu, Hermenegildu Vattovcu (Vattovani) in Romanu Zavaddalu. Bilo so obtoženi, da so od oktobra 1933 do marca 1934, ko so bili aretirani in odvedeni v preiskovalne zapore, delovali proti državi in režimu. Branili so jih trije odvetniki. Na procesu so baje priznali svojo krivdo. Državni tožilec je zanje zahteval kazni po 2 do 5 let. Sodisce pa je obsodilo Solierija in Zavaddala za težko robijo po 4 leta, Faxa na 3 leta, ostale štiri pa na robijo po 2 leti. Preizkovalni zapor jim v kazni ni bil vstet, pač pa so bili deležni delne amnestije, ki je bila proglašena koncem preteklega leta.

Dopolavorovski diletantski odri

Ze nekaj let delujejo dopolavorovske organizacije skoraj po vseh krajih Julijske krajine. V njih je poleg fašistov in državnih nameštencev organiziran tudi znaten del ostalega italijanskega prebivalstva in celo nekaj naših ljudi. Organizacije, ki imajo splošne in v slovenskih obmejnih pokrajinah še posebne kulturne naloge, so se v poslednjih letih mimo sporta in drugih ljudskih zabav pričele baviti zlasti tudi z gledališkimi predstavami. Po želji je znatno zadnji dve, tri leta mnogo diletantskih odrov, ki vzpirajo nedeljo za nedeljo lahke igre in komedije.

Da bi se posamezne predstave tudi glede igralcev izboljšale in bi jih obiskovalo čim več ljudi, je uvedlo pokrajinsko vodstvo posebne tečaje za njihove režiserje in igralce. Prepustilo je za doslej posameznim odrom vsjo inicijativo glede izbire gradiva. Podoželiški dopolavorovski odri so v dobri veri pričeli nenadoma vzpirati tudi take gledališke igre, ki so na fašističnem indeksu.

Predvsem je pokrajinsko vodstvo razposlalo po deželi posebno okrožnico, v kateri pravi, da morajo poedine diletantske skupine predvajati le take igre, ki jih odobri vrhovno vodstvo organizacije. Okrožnica prav izrecno govori o komedijah, ki so v Italiji že nekaj časa prepovedane.

Boj proti jetiki

Preteklo soboto se je pričela kakor po vsej Italiji tudi v Julijski Krajini kampanja proti jetiki. Po vseh večjih krajih so organizirali posebna predavanja, ponekod, tako v Gorici, predvajajo posebne propagandne filme, v Trstu je Rdeči križ na nekem trgu postavil celo majhno vojaško zasilno bolnico. Na cvetno nedeljo so povsod pobirali prispevke za Rdeči križ in protituberkulozne organizacije. V trgovinah in drugih lokalih so pobirali v ta namen posebne takse, tudi tramvajski vozni listki in tarife v avtomobilskem prometu so se podražile za 5 do 10 centimov. V Trstu, Gorici in v drugih pokrajinskih centrih so protituberkulozno kampanjo otvorili več ali manj svečano fašistični tajniki predsedniki pokrajinskih upravnih svetov in drugi zastopniki oblasti.

Zanimivo poročilo o borbi proti jetiki v Julijski krajini je podal na otvoritvenem zborovanju v Gorici dr. Chiaruzzi, ki je poudaril, da je Mussolini že lani zahteval, da mora sleherni Italijan darovati za borbo proti jetiki vsaj po eno liro. V gorški pokrajini, ki je bila lani med vsemi 92 pokrajinskimi in državni 16. po vrstnem redu so nabrali tedaj 105.000 lir, torej le pol lire od prebivalca. Dasi je protituberkulozni konzorcij izdal v zadnjih letih izredno velike svote za zatiranje jetike, je lani v Gorški pokrajini vendarle umrlo sorazmerno še vedno veliko število bolnikov, namreč 290. Sploh umira za jetiko v Julijski krajini v primeri z drugimi italijanskimi deželami razen v Sardiniji največ ljudi. Povprečna umrljivost znaša po 178 oseb na 100.000 prebivalcev. Za celo Italijo znaša letna povprečna umrljivost 110 ljudi.

Blagovni promet v tržaški luki

Ze leto dni sledijo tržaški gospodarski krogi z največjim zanimanjem podatkom o blagovnem prometu v tržaški luki. Glede na rimske protokole, ki so bili sklenjeni 17. marca 1934 med Avstrijo, Madžarsko in Italijo in ki so imeli za slednjo predvsem ta pomen, da se tržaška luka reši gospodarske propasti, je ta pozornost povsem razumljiva. Rimska vlada je poskrbela, da so bile avstrijskim uvoznikom in izvoznikom v tržaški luki znizane približno do polovice in deloma še preko vse pristaniške tarife, da bi se tako pritegnil ves pomorski promet avstrijskega blaga na Trst. Pristala je celo na to, da je Trst postal baza avstrijske trgovinske mornarice, ki se je ustanovila na podlagi omenjenih protokolov in je od neke tržaške paroplovne družbe celo že odkupila neko večjo tovorno ladjo.

Vse kaže, da si tržaški pomorski in železniški promet ni mnogo opomogel. Podatki, ki jih je objavil pokrajinski korporacijsko-gospodarski svet dajejo za to dovolj jasne dokaze. V mesecu marcu t. l. je znašal pomorski blagovni promet v tržaški luki 247.126 ton, železniški blagovni promet 140.321 ton, v marcu preteklega leta 215.307 odtodno 150.018 ton blaga. Za prvo četrtletje 1935 navaja objavljeno poročilo 604.639 ton pomorskega in 403.370 ton železniškega prometa, za isto dobo 1934 pa 591.938 ton pomorskega in 384.370 ton železniškega blagovnega prometa.

Če vpoštevamo, da je Trst vezan z Avstrijo predvsem po železnici in je avtomobilski tovorni promet še zelo, zelo skromen, moramo sklepati da napram prejšnjim letom promet med Trstom in Avstrijo sorazmerno ni nič malo napredoval. Železniški promet tržaške luke, ki pride v poštev ne le za zvezno republiko, nego tudi za druge srednje-evropske države in deloma celo pa severno Italijo je napram prvemu četrtletju 1934 letos napredoval samo za 19.154 ton odtodno 5 odstotkov, meseca marca t. l. pa je napram marcu 1934 celo nazadovale za 9.797 ton odtodno dobrih 6 odstotkov.

p— Za novega častnega kanonika v Gorici je bil imenovan profesor dr. Dino Spiteri, rodom iz Trsta star 51 let. Pričel je postaviti spomenik rimskemu diktatorju Avgustu, dalje v Puli in Pazinu ter končno v Buzetu in njegovi okolici, kjer si je ogledal novi vodovod, ki ga gradijo že nekaj let in za katerega so izdali že nad 50 milijonov lir, dasi so bili stroški prvotno proračunani le na eno tretjino te ogromne svote.

p— Trst, ki šteje četrtil milijona ljudi, ima 30.000 otrok, ki zahajajo v mestne ljudske šole. Osnovnih šol je 31, od teh nekaj manjših, kakor na Opčinah, Proseku in v drugih predmestnih krajih. Do zadnjih mesecev je zelo primanjlovala šolskih prostorov, šele lani meseca oktobra je bila po dolgih letih zgrajena nova šola pod Kolonijo. Letos pa so v Rojanu začeli graditi novo šolsko poslopje, ker je postalo staro pretesno in tudi v drugih ozirih že ni več odgovarjalo sodobnim zahtevam. Nadalje imajo v Trstu 11 dečjih zavetišč. V lonjerskem in nekem drugem takim zavetišču deluje tudi znana asimilacijska družba »Italija Redenta«.

p— Tržaška mestna hranilnica je imela te dni svoj letni občni zbor. Iz poročila ravnateljstva posnemamo, da znašajo vloge (hranilne vloge in vloge na tekoči račun) pri tem menda najmočnejšem zavodu v Julijski krajini 203 milijone lir. V preteklem letu je zavod izdal za 12 milijonov lir hipotekarnih in drugih zemljiških posojil. Posameznim občinam in ustanovam je dal dolgoročna posojila v znesku 23 milijonov, med drugimi tržaški repenski in postojnski občini, ter openski malo-železniški družbi. Med letom je bilo izdanih za fašistične politične, kulturne in socialne ustanove 200.000, ob zaključku poslovanja pa mimo drugih manjših zneskov 71.000 lir.

p— V Kopru se pripravljajo že sedaj z vsjo verno na otvoritev spomenika italijanskemu iredentisti Nazariju Sauru. Spomenik bodo odkrili 9 junija t. l. Ob tej priliki bodo priredili velike manifestacije, ki se jih bodo udeležile fašistične organizacije iz vse Istre in Trsta. K odkritju spomenika so povabili tudi italijanskega kralja. Pretekli terek je njegov adjutant general Asinari di Bernezzo sporočil pulskemu prefektu, da je kralj vabilo sprejel.

p— Pred gorškim sodiščem se je vršil te dni proces proti Alojziju Gorkiču, staremu 22 let doma iz Vertojbe. Bil je obtožen, da je protizakonito zbežal preko meje v neko sosednjo državo. Obsojen je bil v kontumacijo na 3 mesece zapora in 2000 lir denarne kazni.

p— Aretacija dveh sester. V Gorici so policijski agentje pred dnevi aretirali 31-letno Marijo in 25-letno Ivano Gorjanovo iz Renč. Razlogi njune aretacije niso znani. Ko so ju hoteli policijski organi odvesti na kvesturo, sta se jima uprli tako, da so morali vporabiti silo.

svojo duhovniško kariero v Istri kot župnik v Pomeru pri Puli. Studiral je na Dunaju in bil nato v Rovinju, kjer je postal član kanoniškega kolegija. Nekaj let kasneje, so ga poklicali kot profesorja v gorško semenišče. V fašističnih krogih je bilo njegovo imenovanje sprejeto z velikim zadovoljstvom, ker sta italijanstvo in filofašistično naziranje novega kanonika znana tudi v širših krogih tržaških in gorških intelektualcev. Ze pred vojno je v koperskem semenišču vodil skupino italijanskih iredentističnih studentov in opravil tudi več drugih političnih misij.

p— Fašistična demografska politika. Pod tem naslovom smo zadnjič poročali o nagradah, ki so jih razpisale posamezne občinske uprave po vsej gorški, tržaški in tudi po drugih pokrajinskih Julijske krajine za novorojence in novoporočence. Sedaj smo izvedeli, da inicijativa za to akcijo ne izhaja od poedinih podestastov, marveč od pokrajinskih uprav, ki imajo odločilni vpliv na občine in se morajo tudi njihove finančne odredbe izvršiti ne glede na občinske proračune ter obremenljivost davkoplačevalcev. Predvsem je zanimivo ugotoviti, da so morale občine tudi za izvedbo te akcije prevzeti nova znatna bremena. Samo v gorški pokrajini bodo znašale letošnje nagrade iz občinskih fondov 300.000 lir. Za tržaško pokrajino pa je bil ustanovljen poseben skupni fond v znesku 500.000 lir, za katerega sta poleg podoželskih in tržaške mestne občine prispevali izvesten znesek tudi pokrajinska uprava in fašistična stranka.

p— V Cerknem je podestat določil 1000 lir prispevka za nadaljevalne kmečke tečaje tipa Faiva in posameznih krajev cerkniške občine. Pred kratkim smo objavili daljše poročilo o teh tečajih in njih nacionalno-politični vlogi v obmejnih pokrajinah. Če pri tem pomislimo, da se ti asimilacijski tečaji vzdržujejo večinoma z občinskimi davčnimi dohodki, nam postanejo razumljive pritožbe italijanskih listov, da se tečajev udeležuje tako malo ljudski šoli odrasle mladine.

p— Minister za javna dela Alojzij Razza se je z državnim podtajnikom Cobolli-Gigliem (Koboljem) pretekli petek zvečer pripeljal v Trst. V soboto si je ogledal nekatera javna dela in tovarne pri pristaniški naprave. Bil je tudi v ladjedelnici, kjer grade 37.000-tonsko potniško ladjo »Vittorio Veneto« in dve križarki, »Garibaldi« ter »Conte Cavour«. Naslednjega dne se je minister odpeljal v Istro. Bil je v Kopru, Piranu, Poreču, kjer bodo na nekem trgu

re, če ima kdo v družini službo pri javnih ustanovah (dobrodelnih, kulturnih, sportskih), pri zadrugah, delniških družbah in podobno.

Točka a, b in c se ne tičejo učiteljskih družin, kjer služujeta mož in žena, in tudi ne tistih, kjer je eden učitelj, drugi pa v kak drugi službi v obmejni, mešani ali drugoverski občini.

Zanimivo je, da v vseh teh določbah ni nikjer govora o ženi. Prav gotovo bodo tudi tu največkrat prizadete soproge uradnice, toda ne zato ker so ženske, temveč, ker so drugi član družine. Kajti po istem ključu je lahko prizadet tudi brat, sin, sestra itd. Zato so ženski listi to naredbo samo zabeležili. Razburjeno pa komentirajo drugi ukrep, ki prizadeva v prvi vrsti ženo.

Po naredbi direktorje dela morajo privatna trgovska podjetja in delniške družbe odpustiti vse »premožne« uradnike, pri čemer se sklicujejo v prvi vrsti na poročene žene.

Žene se vprašujejo, ali bodo »premožne« res kaj trpele. V odloku direktorje dela se namreč »premožnost« pojasnjuje takole: »Za dvočlansko družino je vsota 2500 levov dovolj za življenje. Če je v družini s takim dohodkom žena v službi, se mora odpustiti. V praktičnih primerih se kaže tako reševanje krize na račun »premožnih« v čudni luči. Uradnica s srednješolsko izobrazbo piše:

Moj mož je v privatni službi in ima od novega leta 2500 levov mesečno. Jaz sem uradnica pri delniški družbi in imam 1500 levov mesečne plače. Zato me morajo odpustiti, kajti v najnjih rokah se kopiči

blagovni promet v tržaški luki. Glede na rimske protokole, ki so bili sklenjeni 17. marca 1934 med Avstrijo, Madžarsko in Italijo in ki so imeli za slednjo predvsem ta pomen, da se tržaška luka reši gospodarske propasti, je ta pozornost povsem razumljiva. Rimska vlada je poskrbela, da so bile avstrijskim uvoznikom in izvoznikom v tržaški luki znizane približno do polovice in deloma še preko vse pristaniške tarife, da bi se tako pritegnil ves pomorski promet avstrijskega blaga na Trst. Pristala je celo na to, da je Trst postal baza avstrijske trgovinske mornarice, ki se je ustanovila na podlagi omenjenih protokolov in je od neke tržaške paroplovne družbe celo že odkupila neko večjo tovorno ladjo.

Vse kaže, da si tržaški pomorski in železniški promet ni mnogo opomogel. Podatki, ki jih je objavil pokrajinski korporacijsko-gospodarski svet dajejo za to dovolj jasne dokaze. V mesecu marcu t. l. je znašal pomorski blagovni promet v tržaški luki 247.126 ton, železniški blagovni promet 140.321 ton, v marcu preteklega leta 215.307 odtodno 150.018 ton blaga. Za prvo četrtletje 1935 navaja objavljeno poročilo 604.639 ton pomorskega in 403.370 ton železniškega prometa, za isto dobo 1934 pa 591.938 ton pomorskega in 384.370 ton železniškega blagovnega prometa.

Če vpoštevamo, da je Trst vezan z Avstrijo predvsem po železnici in je avtomobilski tovorni promet še zelo, zelo skromen, moramo sklepati da napram prejšnjim letom promet med Trstom in Avstrijo sorazmerno ni nič malo napredoval. Železniški promet tržaške luke, ki pride v poštev ne le za zvezno republiko, nego tudi za druge srednje-evropske države in deloma celo pa severno Italijo je napram prvemu četrtletju 1934 letos napredoval samo za 19.154 ton odtodno 5 odstotkov, meseca marca t. l. pa je napram marcu 1934 celo nazadovale za 9.797 ton odtodno dobrih 6 odstotkov.

p— Za novega častnega kanonika v Gorici je bil imenovan profesor dr. Dino Spiteri, rodom iz Trsta star 51 let. Pričel je postaviti spomenik rimskemu diktatorju Avgustu, dalje v Puli in Pazinu ter končno v Buzetu in njegovi okolici, kjer si je ogledal novi vodovod, ki ga gradijo že nekaj let in za katerega so izdali že nad 50 milijonov lir, dasi so bili stroški prvotno proračunani le na eno tretjino te ogromne svote.

p— Trst, ki šteje četrtil milijona ljudi, ima 30.000 otrok, ki zahajajo v mestne ljudske šole. Osnovnih šol je 31, od teh nekaj manjših, kakor na Opčinah, Proseku in v drugih predmestnih krajih. Do zadnjih mesecev je zelo primanjlovala šolskih prostorov, šele lani meseca oktobra je bila po dolgih letih zgrajena nova šola pod Kolonijo. Letos pa so v Rojanu začeli graditi novo šolsko poslopje, ker je postalo staro pretesno in tudi v drugih ozirih že ni več odgovarjalo sodobnim zahtevam. Nadalje imajo v Trstu 11 dečjih zavetišč. V lonjerskem in nekem drugem takim zavetišču deluje tudi znana asimilacijska družba »Italija Redenta«.

p— Tržaška mestna hranilnica je imela te dni svoj letni občni zbor. Iz poročila ravnateljstva posnemamo, da znašajo vloge (hranilne vloge in vloge na tekoči račun) pri tem menda najmočnejšem zavodu v Julijski krajini 203 milijone lir. V preteklem letu je zavod izdal za 12 milijonov lir hipotekarnih in drugih zemljiških posojil. Posameznim občinam in ustanovam je dal dolgoročna posojila v znesku 23 milijonov, med drugimi tržaški repenski in postojnski občini, ter openski malo-železniški družbi. Med letom je bilo izdanih za fašistične politične, kulturne in socialne ustanove 200.000, ob zaključku poslovanja pa mimo drugih manjših zneskov 71.000 lir.

p— V Kopru se pripravljajo že sedaj z vsjo verno na otvoritev spomenika italijanskemu iredentisti Nazariju Sauru. Spomenik bodo odkrili 9 junija t. l. Ob tej priliki bodo priredili velike manifestacije, ki se jih bodo udeležile fašistične organizacije iz vse Istre in Trsta. K odkritju spomenika so povabili tudi italijanskega kralja. Pretekli terek je njegov adjutant general Asinari di Bernezzo sporočil pulskemu prefektu, da je kralj vabilo sprejel.

p— Pred gorškim sodiščem se je vršil te dni proces proti Alojziju Gorkiču, staremu 22 let doma iz Vertojbe. Bil je obtožen, da je protizakonito zbežal preko meje v neko sosednjo državo. Obsojen je bil v kontumacijo na 3 mesece zapora in 2000 lir denarne kazni.

p— Aretacija dveh sester. V Gorici so policijski agentje pred dnevi aretirali 31-letno Marijo in 25-letno Ivano Gorjanovo iz Renč. Razlogi njune aretacije niso znani. Ko so ju hoteli policijski organi odvesti na kvesturo, sta se jima uprli tako, da so morali vporabiti silo.

Žena v sodobnem svetu

Bolgarska žena in borba z brezposelnostjo

V Jugoslaviji žene se nismo pozabile in se tudi še nismo rešile bremen, ki nam jih je naložila borba moških z brezposelnostjo. Razumemo sicer, da je treba za olajšanje krize nekaj ukreniti in da morajo pri tem nekaj žrtvovati tudi tisti, ki jih kriza ni toliko zadelo, toda razumeti ne moremo, zakaj naj bi prav žene največ žrtvovala.

Ne bilo bi prav, če bi trdile, da se godi ženam ta krivica samo pri nas. Tudi drugod ni dosti bolje. Najslabše pa je vsekako v onih državah, kjer prevladujejo fašistični nazori, kajti med temeljnimi osnovnicam fašističnega svetovnega in gospodarskega nazora je tudi težnja po vzpostavi ženske nesamostojnosti in popolne podrejenosti. Zanimivo je kako rešujejo krizo in kako gledajo pri tem na ženo v sosednji bolgarski državi.

Prejšnji mesec je izšla ministrska naredba, ki določa, koliko članov v družini sme biti nameščenih v državi, v občinski in avtonomni službi.

a) V družini z dvema ali tremi člani je 1 oseba, če sta v službi dve osebi, skupna plača ne sme presegati 3000 levov. (1 lev je približno pol dinarja); živež je v Bolgariji res zelo poceni, manufaktura in uvoženi industrijski izdelki pa zelo dragi).

b) V družinah s štirimi ali petimi člani dve osebi. V petičlanskih družinah so lahko v državni službi tudi 3 osebe, če njih skupna plača ne presega 5000 levov.

c) V družinah s šestimi ali več člani tri osebe.

d) Če dobiva kdo v družini nad 7000 levov mesečne plače, ne sme biti v državni, občinski in samoupravni službi noben drug član iste družine.

Pod plačo se razume le temeljna plača. Povišanja, doklade in drugo se ne upoštevajo. Nameščenje drugega ali tretjega člana družine pa dovoljuje v vseh primerih naredba le tedaj, kadar nima družina še kakšnega drugega postranskega čistega dohodka nad 2000 levov mesečno (v denarju ali naravi). Za učitelje začne veljati ta naredba s prihodnjim šolskim letom. Ta točka se nanaša tudi na prime-

re, če ima kdo v družini službo pri javnih ustanovah (dobrodelnih, kulturnih, sportskih), pri zadrugah, delniških družbah in podobno.

Točka a, b in c se ne tičejo učiteljskih družin, kjer služujeta mož in žena, in tudi ne tistih, kjer je eden učitelj, drugi pa v kak drugi službi v obmejni, mešani ali drugoverski občini.

Zanimivo je, da v vseh teh določbah ni nikjer govora o ženi. Prav gotovo bodo tudi tu največkrat prizadete soproge uradnice, toda ne zato ker so ženske, temveč, ker so drugi član družine. Kajti po istem ključu je lahko prizadet tudi brat, sin, sestra itd. Zato so ženski listi to naredbo samo zabeležili. Razburjeno pa komentirajo drugi ukrep, ki prizadeva v prvi vrsti ženo.

Po naredbi direktorje dela morajo privatna trgovska podjetja in delniške družbe odpustiti vse »premožne« uradnike, pri čemer se sklicujejo v prvi vrsti na poročene žene.

Žene se vprašujejo, ali bodo »premožne« res kaj trpele. V odloku direktorje dela se namreč »premožnost« pojasnjuje takole: »Za dvočlansko družino je vsota 2500 levov dovolj za življenje. Če je v družini s takim dohodkom žena v službi, se mora odpustiti. V praktičnih primerih se kaže tako reševanje krize na račun »premožnih« v čudni luči. Uradnica s srednješolsko izobrazbo piše:

Moj mož je v privatni službi in ima od novega leta 2500 levov mesečno. Jaz sem uradnica pri delniški družbi in imam 1500 levov mesečne plače. Zato me morajo odpustiti, kajti v najnjih rokah se kopiči

blagovni promet v tržaški luki. Glede na rimske protokole, ki so bili sklenjeni 17. marca 1934 med Avstrijo, Madžarsko in Italijo in ki so imeli za slednjo predvsem ta pomen, da se tržaška luka reši gospodarske propasti, je ta pozornost povsem razumljiva. Rimska vlada je poskrbela, da so bile avstrijskim uvoznikom in izvoznikom v tržaški luki znizane približno do polovice in deloma še preko vse pristaniške tarife, da bi se tako pritegnil ves pomorski promet avstrijskega blaga na Trst. Pristala je celo na to, da je Trst postal baza avstrijske trgovinske mornarice, ki se je ustanovila na podlagi omenjenih protokolov in je od neke tržaške paroplovne družbe celo že odkupila neko večjo tovorno ladjo.

Vse kaže, da si tržaški pomorski in železniški promet ni mnogo opomogel. Podatki, ki jih je objavil pokrajinski korporacijsko-gospodarski svet dajejo za to dovolj jasne dokaze. V mesecu marcu t. l. je znašal pomorski blagovni promet v tržaški luki 247.126 ton, železniški blagovni promet 140.321 ton, v marcu preteklega leta 215.307 odtodno 150.018 ton blaga. Za prvo četrtletje 1935 navaja objavljeno poročilo 604.639 ton pomorskega in 403.370 ton železniškega prometa, za isto dobo 1934 pa 591.938 ton pomorskega in 384.370 ton železniškega blagovnega prometa.

Če vpoštevamo, da je Trst vezan z Avstrijo predvsem po železnici in je avtomobilski tovorni promet še zelo, zelo skromen, moramo sklepati da napram prejšnjim letom promet med Trstom in Avstrijo sorazmerno ni nič malo napredoval. Železniški promet tržaške luke, ki pride v poštev ne le za zvezno republiko, nego tudi za druge srednje-evropske države in deloma celo pa severno Italijo je napram prvemu četrtletju 1934 letos napredoval samo za 19.154 ton odtodno 5 odstotkov, meseca marca t. l. pa je napram marcu 1934 celo nazadovale za 9.797 ton odtodno dobrih 6 odstotkov.

Vsem dobrim ljudem, ki so z nami sočustvovali in bili v pomoč v najtežjih trenutkih, ko nas je zapustil ljubljani mož, očka, sin in brat

Bajželj Jernej

iskrena, vdana zahvala.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v frančiškanski cerkvi dne 24. t. m. ob sedmih zjutraj.

Ljubljana, dne 23. aprila 1935

Zalujoča vdova, hčerka, mati in ostalo sorodstvo. 3783

blagovni promet v tržaški luki. Glede na rimske protokole, ki so bili sklenjeni 17. marca 1934 med Avstrijo, Madžarsko in Italijo in ki so imeli za slednjo predvsem ta pomen, da se tržaška luka reši gospodarske propasti, je ta pozornost povsem razumljiva. Rimska vlada je poskrbela, da so bile avstrijskim uvoznikom in izvoznikom v tržaški luki znizane približno do polovice in deloma še preko vse pristaniške tarife, da bi se tako pritegnil ves pomorski promet avstrijskega blaga na Trst. Pristala je celo na to, da je Trst postal baza avstrijske trgovinske mornarice, ki se je ustanovila na podlagi omenjenih protokolov in je od neke tržaške paroplovne družbe celo že odkupila neko večjo tovorno ladjo.

Vse kaže, da si tržaški pomorski in železniški promet ni mnogo opomogel. Podatki, ki jih je objavil pokrajinski korporacijsko-gospodarski svet dajejo za to dovolj jasne dokaze. V mesecu marcu t. l. je znašal pomorski blagovni promet v tržaški luki 247.126 ton, železniški blagovni promet 140.321 ton, v marcu preteklega leta 215.307 odtodno 150.018 ton blaga. Za prvo četrtletje 1935 navaja objavljeno poročilo 604.639 ton pomorskega in 403.370 ton železniškega prometa, za isto dobo 1934 pa 591.938 ton pomorskega in 384.370 ton železniškega blagovnega prometa.

Če vpoštevamo, da je Trst vezan z Avstrijo predvsem po železnici in je avtomobilski tovorni promet še zelo, zelo skromen, moramo sklepati da napram prejšnjim letom promet med Trstom in Avstrijo sorazmerno ni nič malo napredoval. Železniški promet tržaške luke, ki pride v poštev ne le za zvezno republiko, nego tudi za druge srednje-evropske države in deloma celo pa severno Italijo je napram prvemu četrtletju 1934 letos napredoval samo za 19.154 ton odtodno 5 odstotkov, meseca marca t. l. pa je napram marcu 1934 celo nazadovale za 9.797 ton odtodno dobrih 6 odstotkov.

p— Za novega častnega kanonika v Gorici je bil imenovan profesor dr. Dino Spiteri, rodom iz Trsta star 51 let. Pričel je postaviti spomenik rimskemu diktatorju Avgustu, dalje v Puli in Pazinu ter končno v Buzetu in njegovi okolici, kjer si je ogledal novi vodovod, ki ga gradijo že nekaj let in za katerega so izdali že nad 50 milijonov lir, dasi so bili stroški prvotno proračunani le na eno tretjino te ogromne svote.

p— Trst, ki šteje četrtil milijona ljudi, ima 30.000 otrok, ki zahajajo v mestne ljudske šole. Osnovnih šol je 31, od teh nekaj manjših, kakor na Opčinah, Proseku in v drugih predmestnih krajih. Do zadnjih mesecev je zelo primanjlovala šolskih prostorov, šele lani meseca oktobra je bila po dolgih letih zgrajena nova šola pod Kolonijo. Letos pa so v Rojanu začeli graditi novo šolsko poslopje, ker je postalo staro pretesno in tudi v drugih ozirih že ni več odgovarjalo sodobnim zahtevam. Nadalje imajo v Trstu 11 dečjih zavetišč. V lonjerskem in nekem drugem takim zavetišču deluje tudi znana asimilacijska družba »Italija Redenta«.

p— Tržaška mestna hranilnica je imela te dni svoj letni občni zbor. Iz poročila ravnateljstva posnemamo, da znašajo vloge (hranilne vloge in vloge na tekoči račun) pri tem menda najmočnejšem zavodu v Julijski krajini 203 milijone lir. V preteklem letu je zavod izdal za 12 milijonov lir hipotekarnih in drugih zemljiških posojil. Posameznim občinam in ustanovam je dal dolgoročna posojila v znesku 23 milijonov, med drugimi tržaški repenski in postojnski občini, ter openski malo-železniški družbi. Med letom je bilo izdanih za fašistične politične, kulturne in socialne ustanove 200.000, ob zaključku poslovanja pa mimo drugih manjših zneskov 71.000 lir.

p— V Kopru se pripravljajo že sedaj z vsjo verno na otvoritev spomenika italijanskemu iredentisti Nazariju Sauru. Spomenik bodo odkrili 9 junija t. l. Ob tej priliki bodo priredili velike manifestacije, ki se jih bodo udeležile fašistične organizacije iz vse Istre in Trsta. K odkritju spomenika so povabili tudi italijanskega kralja. Pretekli terek je njegov adjutant general Asinari di Bernezzo sporočil pulskemu prefektu, da je kralj vabilo sprejel.

p— Pred gorškim sodiščem se je vršil te dni proces proti Alojziju Gorkiču, staremu 22 let doma iz Vertojbe. Bil je obtožen, da je protizakonito zbežal preko meje v neko sosednjo državo. Obsojen je bil v kontumacijo na 3 mesece zapora in 2000 lir denarne kazni.

p— Aretacija dveh sester. V Gorici so policijski agentje pred dnevi aretirali 31-letno Marijo in 25-letno Ivano Gorjanovo iz Renč. Razlogi njune aretacije niso znani. Ko so ju hoteli policijski organi odvesti na kvesturo, sta se jima uprli tako, da so morali vporabiti silo.

re, če ima kdo v družini službo pri javnih ustanovah (dobrodelnih, kulturnih, sportskih), pri zadrugah, delniških družbah in podobno.

Točka a, b in c se ne tičejo učiteljskih družin, kjer služujeta mož in žena, in tudi ne tistih, kjer je eden učitelj, drugi pa v kak drugi službi v obmejni, mešani ali drugoverski občini.

Zanimivo je, da v vseh teh določbah ni nikjer govora o ženi. Prav gotovo bodo tudi tu največkrat prizadete soproge uradnice, toda ne zato ker so ženske, temveč, ker so drugi član družine. Kajti po istem ključu je lahko prizadet tudi brat, sin, sestra itd. Zato so ženski listi to naredbo samo zabeležili. Razburjeno pa komentirajo drugi ukrep, ki prizadeva v prvi vrsti ženo.

Po naredbi direktorje dela morajo privatna trgovska podjetja in delniške družbe odpustiti vse »premožne« uradnike, pri čemer se sklicujejo v prvi vrsti na poročene žene.

Žene se vprašujejo, ali bodo »premožne« res kaj trpele. V odloku direktorje dela se namreč »premožnost« pojasnjuje takole: »Za dvočlansko družino je vsota 2500 levov dovolj za življenje. Če je v družini s takim dohodkom žena v službi, se mora odpustiti. V praktičnih primerih se kaže tako reševanje krize na račun »premožnih« v čudni luči. Uradnica s srednješolsko izobrazbo piše:

Moj mož je v privatni službi in ima od novega leta 2500 levov mesečno. Jaz sem uradnica pri delniški družbi in imam 1500 levov mesečne plače. Zato me morajo odpustiti, kajti v najnjih rokah se kopiči

blagovni promet v tržaški luki. Glede na rimske protokole, ki so bili sklenjeni 17. marca 1934 med Avstrijo, Madžarsko in Italijo in ki so imeli za slednjo predvsem ta pomen, da se tržaška luka reši gospodarske propasti, je ta pozornost povsem razumljiva. Rimska vlada je poskrbela, da so bile avstrijskim uvoznikom in izvoznikom v tržaški luki znizane približno do polovice in deloma še preko vse pristaniške tarife, da bi se tako pritegnil ves pomorski promet avstrijskega blaga na Trst. Pristala je celo na to, da je Trst postal baza avstrijske trgovinske mornarice, ki se je ustanovila na podlagi omenjenih protokolov in je od neke tržaške paroplovne družbe celo že odkupila neko večjo tovorno ladjo.

Vse kaže, da si tržaški pomorski in železniški promet ni mnogo opomogel. Podatki, ki jih je objavil pokrajinski korporacijsko-gospodarski svet dajejo za to dovolj jasne dokaze. V mesecu marcu t. l. je znašal pomorski blagovni promet v tržaški luki 247.126 ton, železniški blagovni promet 140.321 ton, v marcu preteklega leta 215.307 odtodno 150.018 ton blaga. Za prvo četrtletje 1935 navaja objavljeno poročilo 604.639 ton pomorskega in 403.370 ton železniškega prometa, za isto dobo 1934 pa 591.938 ton pomorskega in 384.370 ton železniškega blagovnega prometa.

Če vpoštevamo, da je Trst vezan z Avstrijo predvsem po železnici in je avtomobilski tovorni promet še zelo, zelo skromen, moramo sklepati da napram prejšnjim letom promet med Trstom in Avstrijo sorazmerno ni nič malo napredoval. Železniški promet tržaške luke, ki pride v poštev ne le za zvezno republiko, nego tudi za druge srednje-evropske države in deloma celo pa severno Italijo je napram prvemu četrtletju 1934 letos napredoval samo za 19.154 ton odtodno 5 odstotkov, meseca marca t. l. pa je napram marcu 1934 celo nazadovale za 9.797 ton odtodno dobrih 6 odstotkov.

p— Za novega častnega kanonika v Gorici je bil imenovan profesor dr. Dino Spiteri, rodom iz Trsta star 51 let. Pričel je postaviti spomenik rimskemu diktatorju Avgustu, dalje v Puli in Pazinu ter končno v Buzetu in njegovi okolici, kjer si je ogledal novi vodovod, ki ga gradijo že nekaj let in za katerega so izdali že nad 50 milijonov lir, dasi so bili stroški prvotno proračunani le na eno tretjino te ogromne svote.

p— Trst, ki šteje četrtil milijona ljudi, ima 30.000 otrok, ki zahajajo v mestne ljudske šole. Osnovnih šol je 31, od teh nekaj manjših, kakor na Opčinah, Proseku in v drugih predmestnih krajih. Do zadnjih mesecev je zelo primanjlovala šolskih prostorov, šele lani meseca oktobra je bila po dolgih letih zgrajena nova šola pod Kolonijo. Letos pa so v Rojanu začeli graditi novo šolsko poslopje, ker je postalo staro pretesno in tudi v drugih ozirih že ni več odgovarjalo sodobnim zahtevam. Nadalje imajo v Trstu 11 dečjih zavetišč. V lonjerskem in nekem drugem takim zavetišču deluje tudi znana asimilacijska družba »Italija Redenta«.

p— Tržaška mestna hranilnica je imela te dni svoj letni občni zbor. Iz poročila ravnateljstva posnemamo, da znašajo vloge (hranilne vloge in vloge na tekoči račun) pri tem menda najmočnejšem zavodu v Julijski krajini 203 milijone lir. V preteklem letu je zavod izdal za 12 milijonov lir hipotekarnih in drugih zemljiških posojil. Posameznim občinam in ustanovam je dal dolgoročna posojila v znesku 23 milijonov, med drugimi tržaški repenski in postojns